

DOHODA O OCHRANE INVESTÍCIÍ
MEDZI EURÓPSKOU ÚNIOU
A JEJ ČLENSKÝMI ŠTÁTMI NA JEDNEJ STRANE
A SINGAPURSKOU REPUBLIKOU
NA STRANE DRUHEJ

EURÓPSKA ÚNIA (ďalej len „Únia“),

BELGICKÉ KRÁĽOVSTVO,

BULHARSKÁ REPUBLIKA,

ČESKÁ REPUBLIKA,

DÁNSKE KRÁĽOVSTVO,

SPOLKOVÁ REPUBLIKA NEMECKO,

ESTÓNSKA REPUBLIKA,

ÍRSKO,

CHORVÁTSKA REPUBLIKA,

HELÉNSKA REPUBLIKA,

ŠPANIELSKA REPUBLIKA,

FRANCÚZSKA REPUBLIKA,

TALIANSKA REPUBLIKA,

CYPERSKÁ REPUBLIKA,

LOTYŠSKÁ REPUBLIKA,

LITOVSKÁ REPUBLIKA,

LUXEMBURSKÉ VELKOVODSTVO,

MAĎARSKO,

MALTSKÁ REPUBLIKA,

HOLANDSKÉ KRÁĽOVSTVO,

RAKÚSKA REPUBLIKA,

POĽSKÁ REPUBLIKA,

PORTUGALSKÁ REPUBLIKA,

RUMUNSKO,

SLOVINSKÁ REPUBLIKA,

SLOVENSKÁ REPUBLIKA,

FÍNSKA REPUBLIKA,

ŠVÉDSKE KRÁĽOVSTVO a

SPOJENÉ KRÁĽOVSTVO VEĽKEJ BRITÁNIE A SEVERNÉHO ÍRSKA,

na jednej strane a

SINGAPURSKÁ REPUBLIKA (ďalej len „Singapur“),

na strane druhej,

ďalej spoločne len „zmluvné strany“ alebo jednotlivu len „zmluvná strana“,

UZNÁVAJÚC svoje dlhotrvajúce a pevné partnerstvo založené na spoločných zásadách a hodnotách, ktoré sa odrážajú v Dohode o partnerstve a spolupráci medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Singapurskou republikou na strane druhej (ďalej len „dohoda EUSPCA“), a svoje významné hospodárske, obchodné a investičné vzťahy, a takisto aj v Dohode o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Singapurskou republikou (ďalej len „dohoda EUSFTA“),

ŽELAJÚC SI ďalšie posilnenie svojho vzťahu ako súčasť svojich celkových vzťahov a v súlade s nimi a v presvedčení, že táto dohoda vytvorí nové prostredie na ďalší rozvoj obchodu a investícií medzi zmluvnými stranami,

UZNÁVAJÚC, že táto dohoda doplní a podporí úsilie o regionálnu hospodársku integráciu,

ODHODLANÉ posilniť svoje hospodárske, obchodné a investičné vzťahy v súlade s cieľom trvalo udržateľného rozvoja v rámci jeho hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho rozmeru a podporiť investície spôsobom, ktorý bude zohľadňovať vysokú úroveň ochrany v oblasti životného prostredia a práce a príslušné medzinárodne uznávané normy a dohody, ktorých sú zmluvnými stranami,

OPĀTOVNE POTVRDZUJÚC svoje odhodlanie podporovať zásady trvalo udržateľného rozvoja a transparentnosti vyjadrené v dohode EUSFTA,

OPĀTOVNE POTVRDZUJÚC právo každej zmluvnej strany prijímať a presadzovať opatrenia potrebné na dosiahnutie legitímnych cieľov politiky v oblastiach, ako sú sociálne záležitosti, životné prostredie, bezpečnosť, verejné zdravie a bezpečnosť či podpora a ochrana kultúrnej rozmanitosti,

OPĀTOVNE POTVRDZUJÚC svoj záväzok v súvislosti s *Chartou Organizácie Spojených národov* podpísanou 26. júna 1945 v San Franciscu a so zreteľom na zásady formulované vo *Všeobecnej deklarácii ľudských práv* prijatej Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov 10. decembra 1948,

UZNÁVAJÚC dôležitosť transparentnosti v medzinárodnom obchode a investíciách v prospech všetkých zainteresovaných strán,

VYCHÁDZAJÚC zo svojich príslušných práv a povinností vyplývajúcich z Dohody o založení WTO a iných mnohostranných, regionálnych a dvojstranných dohôd a dojednaní, ktorých sú zmluvnou stranou, a najmä z dohody EUSFTA,

SA DOHODLI TAKTO:

PRVÁ KAPITOLA

CIEĽ A VŠEOBECNÉ VYMEDZENIE POJMOV

ČLÁNOK 1.1

Cieľ

Cieľom tejto dohody je zlepšiť investičné prostredie medzi zmluvnými stranami v súlade s ustanoveniami tejto dohody.

ČLÁNOK 1.2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto dohody:

1. „chránená investícia“ je investícia, ktorú priamo alebo nepriamo vlastní alebo kontroluje chránený investor jednej zmluvnej strany na území druhej zmluvnej strany¹;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že investície „na území druhej zmluvnej strany“ zahŕňajú investície vo výhradnej hospodárskej zóne alebo v kontinentálnom šelfe, ako sú vymedzené v Dohovore Organizácie Spojených národov o morskom práve z 10. decembra 1982.

2. „investícia“ je akýkoľvek druh aktív, ktorý má vlastnosti investície, ako napríklad viazanie kapitálu alebo iných zdrojov, očakávanie príjmu alebo zisku, prevzatie rizika alebo určité trvanie. Investícia môže mať napríklad tieto formy:
- a) hmotný alebo nehmotný, hnutelný alebo nehnuteľný majetok, ako aj akékoľvek iné vlastnícke práva, ako napríklad nájomné zmluvy, hypotekárne úvery, zadržiacie a záložné práva;
 - b) podnik vrátane organizačnej zložky, podiely, akcie, ako aj ďalšie formy majetkovej účasti v podniku vrátane práv z nich odvodených;
 - c) dlhopisy, dlžobné úpisy a úvery, ako aj ďalšie dlhové nástroje vrátane práv z nich odvodených;
 - d) iné finančné aktíva vrátane derivátov, futurít a opcií;
 - e) zmluvy na zákazky na kľúč, stavebné zmluvy, zmluvy o riadení, zmluvy o produkcii, koncesné zmluvy, zmluvy o rozdelení príjmov a ďalšie podobné zmluvy;
 - f) peňažné pohľadávky, pohľadávky voči iným aktívam alebo pohľadávky voči akýmkoľvek iným zmluvným plneniam s ekonomickou hodnotou;

- g) práva duševného vlastníctva¹ a goodwill, a
- h) licencie, schválenia, povolenia a podobné práva udelené podľa vnútroštátnych právnych predpisov, ako aj všetky koncesie na vyhľadávanie, obrábanie, ťažbu alebo využívanie prírodných zdrojov².

Výnosy, ktorý sú investované, sa považujú za investície a žiadna zmena formy, v akej sú aktíva investované či reinvestované, nemá vplyv na ich kvalifikáciu za investície;

3. „chránený investor“ je fyzická osoba³ alebo právnická osoba zmluvnej strany, ktorá uskutočnila investíciu na území druhej zmluvnej strany;

¹ „práva duševného vlastníctva“ sú:

- a) všetky kategórie duševného vlastníctva, na ktoré sa vzťahujú oddiely 1 až 7 časti II Dohody o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva obsiahnutej v prílohe 1C k Dohode o založení WTO (ďalej len „dohoda TRIPS“), predovšetkým:
 - i) autorské právo a práva súvisiace s autorským právom;
 - ii) patenty (v prípade Únie zahŕňajú aj práva odvodené z dodatkových ochranných osvedčení);
 - iii) ochranné známky;
 - iv) dizajny;
 - v) topografie polovodičových obvodov;
 - vi) zemepisné označenia;
 - vii) ochrana nezverejnených informácií a
- b) práva k odrodám rastlín.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že príkaz alebo rozsudok, ktoré sú vydané v súdnom alebo správnom konaní, nepredstavujú samé osebe investíciu.

³ Pojem „fyzická osoba“ zahŕňa fyzické osoby s trvalým pobytom v Lotyšsku, ktoré nie sú občanmi Lotyšska ani žiadneho iného štátu, ale ktoré majú podľa lotyšských zákonov a iných právnych predpisov nárok na vydanie pasu pre osoby, ktoré nie sú občanmi (cestovný doklad cudzinca).

4. „fyzická osoba zmluvnej strany“ je štátny príslušník Singapuru alebo niektorého z členských štátov Únie podľa ich príslušných právnych predpisov;
5. „právnická osoba“ je akýkoľvek právny subjekt riadne založený alebo inak organizovaný podľa uplatniteľného práva na ziskové alebo iné účely v súkromnom alebo štátnom vlastníctve vrátane akejkoľvek korporácie, trustu, verejnej obchodnej spoločnosti, spoločného podniku, spoločnosti s jediným spoločníkom alebo združenia;
6. „právnická osoba Únie“ alebo „právnická osoba Singapuru“ je právnická osoba založená v súlade s právom Únie alebo členského štátu Únie, alebo právom Singapuru, ktorá má sídlo, ústredie¹ alebo hlavné miesto podnikateľskej činnosti na území Únie alebo na území Singapuru. Ak má právnická osoba na území Únie alebo na území Singapuru len sídlo alebo ústredie, nepovažuje sa za právnickú osobu Únie alebo právnickú osobu Singapuru, pokiaľ na území Únie alebo na území Singapuru nevykonáva podstatnú podnikateľskú činnosť²;

¹ „Ústredie“ je hlavné ústredie, v ktorom sa prijímajú konečné rozhodnutia.

² Zmluvná strana EÚ považuje koncepciu „skutočného a trvalého prepojenia“ s hospodárstvom niektorého členského štátu Únie zakotvenú v článku 54 Zmluvy o fungovaní Európskej únie za rovnocennú s koncepciou „podstatnej podnikateľskej činnosti“. Zmluvná strana EÚ zodpovedajúcim spôsobom rozšíri výhody vyplývajúce z tejto dohody na právnickú osobu založenú v súlade so singapurskými právnymi predpismi, ktorá má na území Singapuru len sídlo alebo ústredie, iba v prípade, keď má táto právnická osoba skutočné a trvalé hospodárske prepojenie s hospodárstvom Singapuru.

7. „opatrenie“ je akýkoľvek zákon, iný právny predpis, postup, požiadavka alebo prax;
8. „zaobchádzanie“ alebo „opatrenie“¹ prijaté alebo zachovávané zmluvnou stranou zahŕňajú zaobchádzanie alebo opatrenia zo strany:
 - a) ústredných, regionálnych alebo miestnych vlád a orgánov a
 - b) mimovládnych subjektov pri výkone právomocí, ktoré na ne delegovali ústredné, regionálne alebo miestne vlády alebo orgány;
9. „výnosy“ sú všetky sumy získané alebo odvodené z investície alebo reinvestície vrátane zisku, dividend, kapitálových ziskov, odmien, úrokov, platieb súvisiacich s právami duševného vlastníctva, platieb v naturáliách a všetkých ostatných zákonných príjmov;
10. „voľne zameniteľná mena“ je mena, s ktorou sa bežne obchoduje na medzinárodných devízových trhoch a ktorá sa bežne používa pri medzinárodných transakciách;
11. „usadenie sa“ je:
 - a) založenie, nadobudnutie alebo udržiavanie právnickej osoby alebo
 - b) vytvorenie alebo udržiavanie organizačnej zložky alebo zastupiteľskej kanceláries cieľom vytvoriť alebo zachovať trvalé hospodárske prepojenia na území zmluvnej strany na účely vykonávania hospodárskej činnosti;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že zmluvné strany sa dohodli, že pojmy „zaobchádzanie“ alebo „opatrenie“ zahŕňajú nečinnosť.

12. „hospodárska činnosť“ zahŕňa akékoľvek činnosti hospodárskeho charakteru okrem činností vykonávaných pri výkone vládnej moci, t. j. činností, ktoré sa nevykonávajú na komerčnom základe ani v rámci hospodárskej súťaže s jedným alebo viacerými hospodárskymi subjektmi;
13. „Zmluvná strana EÚ“ je Únia alebo jej členské štáty, alebo Únia a jej členské štáty v rámci ich príslušných oblastí právomocí odvodených zo Zmluvy o Európskej únii a Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

DRUHÁ KAPITOLA

OCHRANA INVESTÍCIÍ

ČLÁNOK 2.1

Rozsah pôsobnosti

1. Táto kapitola sa vzťahuje na chránených investorov a na chránené investície uskutočnené v súlade s uplatniteľným právom bez ohľadu na to, či sa tieto investície uskutočnili pred nadobudnutím platnosti tejto dohody alebo po ňom¹.
2. Bez ohľadu na ostatné ustanovenia tejto dohody sa článok 2.3 (Národné zaobchádzanie) nevzťahuje na subvencie alebo granty poskytnuté zmluvnou stranou vrátane vládou podporovaných úverov, záruk a poistenia.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že táto kapitola sa nevzťahuje na zaobchádzanie s chránenými investormi alebo chránenými investíciami zo strany zmluvnej strany pred nadobudnutím platnosti tejto dohody.

3. Článok 2.3 (Národné zaobchádzanie) sa nevzťahuje na:
- a) verejné obstarávanie tovaru a služieb vládnymi agentúrami, ktoré ich nakupujú na vládne účely a nie s cieľom komerčného ďalšieho predaja alebo s cieľom ich použitia v rámci dodávania tovaru alebo poskytovania služieb na komerčný predaj, alebo
 - b) audiovizuálne služby;
 - c) činnosti vykonávané pri výkone vládnej moci v rámci príslušných území zmluvných strán; na účely tejto dohody činnosť vykonávaná pri výkone vládnej moci je každá činnosť okrem činnosti, ktorá je vykonávaná na komerčnom základe alebo v rámci hospodárskej súťaže s jedným alebo viacerými dodávateľmi alebo poskytovateľmi.

ČLÁNOK 2.2

Investície a regulačné opatrenia

1. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoje právo regulovať na svojom území na dosiahnutie legitímnych cieľov politiky, ako je ochrana verejného zdravia, sociálneho zabezpečenia, verejného vzdelávania, bezpečnosti, životného prostredia alebo verejnej morálky, sociálna ochrana alebo ochrana spotrebiteľa, ochrana súkromia a údajov a podpora a ochrana kultúrnej rozmanitosti.

2. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že samotná skutočnosť, že zmluvná strana reguluje, a to aj prostredníctvom zmeny svojich právnych predpisov, spôsobom, ktorý negatívne ovplyvňuje investíciu alebo zasahuje do očakávaní investora vrátane jeho očakávania zisku, nepredstavuje porušenie povinnosti podľa tejto kapitoly.

3. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že rozhodnutie zmluvnej strany, že neposkytne, neobnoví alebo nezachová subvenciu alebo grant:

- a) ak neexistuje žiaden konkrétny záväzok poskytnúť, obnoviť alebo zachovať takúto subvenciu alebo takýto grant vyplývajúci z domáceho práva alebo zo zmluvy alebo
- b) ak je toto rozhodnutie prijaté v súlade s podmienkami stanovenými pre poskytnutie, obnovenie alebo zachovanie takejto subvencie alebo takéhoto grantu,

nepredstavuje porušenie ustanovení tejto kapitoly.

4. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, že zmluvnej strane bráni v ukončení poskytovania subvencie¹ alebo v tom, aby požadovala jej vrátenie, ak takéto opatrenie nariadil príslušný súd, správny súd alebo iný príslušný orgán², alebo že tejto zmluvnej strane ukladá povinnosť poskytnúť za to investorovi kompenzáciu.

¹ V prípade zmluvnej strany EÚ „subvencia“ zahŕňa „štátnu pomoc“ vymedzenú v práve Únie.

² Pokiaľ ide o uplatňovanie práva Únie v oblasti štátnej pomoci, v prípade zmluvnej strany EÚ sú príslušnými orgánmi oprávnenými nariadiť opatrenia uvedené v článku 2.2 ods. 4 Európska komisia alebo súd či tribunál členského štátu.

ČLÁNOK 2.3

Národné zaobchádzanie

1. Každá zmluvná strana poskytne chráneným investorom druhej zmluvnej strany a ich chráneným investíciám na svojom území zaobchádzanie nie menej priaznivé, než aké v podobných situáciách poskytuje svojim vlastným investorom a ich investíciám, pokiaľ ide o prevádzku, riadenie, vedenie, údržbu a užívanie vlastných investícií, požívanie ich plodov a úžitkov, ich predaj alebo iné nakladanie s nimi.

2. Bez ohľadu na odsek 1 môže každá zmluvná strana prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie týkajúce sa prevádzky, riadenia, vedenia, údržby a užívania usadeného subjektu, požívania jeho plodov a úžitkov, jeho predaja alebo iného nakladania s ním, ktoré nie je v rozpore so záväzkami zapísanými v jej listine špecifických záväzkov v prílohe 8-A alebo v prílohe 8-B k ôsmej kapitole (Služby, usadenie sa a elektronický obchod) dohody EUSFTA¹, ak takéto opatrenie je:

a) opatrenie prijaté v deň nadobudnutia platnosti tejto dohody alebo pred týmto dňom;

¹ Vychádza sa z toho, že opatrenie, „ktoré nie je v rozpore so záväzkami zapísanými v listine špecifických záväzkov zmluvnej strany v prílohe 8-A alebo v prílohe 8-B k ôsmej kapitole (Služby, usadenie sa a elektronický obchod) dohody EUSFTA, zahŕňa akékoľvek opatrenie týkajúce sa niektorého odvetvia, ktoré nie je v príslušnej listine zapísané, a akékoľvek opatrenie, ktoré nie je v rozpore so žiadnou podmienkou, obmedzením alebo výhradou, ktoré sú zapísané v príslušnej listine, vo vzťahu k niektorému odvetviu, a to bez ohľadu na to, či má takéto opatrenie vplyv na „usadenie sa“ vymedzené v článku 8.8 (Vymedzenie pojmov) písm. d) dohody EUSFTA.

- b) opatrenie uvedené v písmene a), ktoré pokračuje, je nahradené alebo zmenené po nadobudnutí platnosti tejto dohody za predpokladu, že po tomto pokračovaní, nahradení alebo zmene nie je menej v súlade s odsekom 1, než bolo v súlade opatrenie v podobe, v akej existovalo pred týmto pokračovaním, nahradením alebo zmenou, alebo
- c) opatrenie, na ktoré sa nevzťahujú písmená a) alebo b), za predpokladu, že sa neuplatňuje na chránené investície uskutočnené na území zmluvnej strany pred nadobudnutím účinnosti takéhoto opatrenia alebo spôsobom, ktorý by spôsobil straty alebo škody¹ takýmto chráneným investíciám.
3. Bez ohľadu na odseky 1 a 2 môže zmluvná strana prijať alebo presadzovať opatrenia, ktorými sa chráneným investorom a investíciám druhej zmluvnej strany poskytne zaobchádzanie menej priaznivé, než aké sa v podobných situáciách poskytuje jej vlastným investorom a ich investíciám, s výhradou požiadavky, že takéto opatrenia sa nesmú uplatňovať spôsobom, ktorý by viedol k svojvoľnej alebo bezdôvodnej diskriminácii chránených investorov alebo investícií druhej zmluvnej strany na území danej zmluvnej strany, alebo k skrytému obmedzovaniu chránených investícií, ak tieto opatrenia:
- a) sú nevyhnutné na ochranu verejnej bezpečnosti, verejnej morálky alebo na zachovanie verejného poriadku²;

¹ Na účely odseku 2 písm. c) sa faktory, ako je skutočnosť, že zmluvná strana stanovila primerané prechodné obdobie na vykonanie opatrenia alebo že sa zmluvná strana akýmkoľvek iným spôsobom pokúsila riešiť účinky opatrenia na chránené investície uskutočnené pred nadobudnutím jeho účinnosti, zohľadnia pri posudzovaní toho, či opatrenie spôsobuje straty alebo škody chráneným investíciám uskutočneným pred nadobudnutím účinnosti opatrenia.

² Výnimku týkajúcu sa verejného poriadku možno uplatniť, len ak existuje skutočné a dostatočne vážne ohrozenie jedného zo základných záujmov spoločnosti.

- b) sú nevyhnutné na ochranu života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín;
- c) súvisia s ochranou vyčerpatelných prírodných zdrojov, ak sa takéto opatrenia uplatňujú spoločne s obmedzeniami uloženými domácim investorom alebo na domáce investície;
- d) sú nevyhnutné na ochranu národných pamiatok s umeleckou, historickou alebo archeologickou hodnotou;
- e) sú nevyhnutné na zabezpečenie súladu so zákonmi alebo inými právnymi predpismi, ktoré nie sú v rozpore s ustanoveniami tejto kapitoly vrátane ustanovení týkajúcich sa:
 - i) predchádzania klamlivým alebo podvodným praktikám alebo riešenia dôsledkov neplnenia záväzkov zo zmluvy;
 - ii) ochrany súkromia jednotlivcov, pokiaľ ide o spracovanie a šírenie osobných údajov, a ochrany dôvernosti individuálnych záznamov a účtov;
 - iii) bezpečnosti;

- f) sú zamerané na zabezpečenie účinného alebo nestranného¹ uloženia alebo výberu priamych daní vo vzťahu k investorom alebo investíciám druhej zmluvnej strany.

¹ K opatreniam zameraným na zabezpečenie účinného alebo nestranného uloženia alebo výberu priamych daní patria opatrenia prijaté zmluvnou stranou v rámci jej daňového systému, ktoré:

- a) sa vzťahujú na investorov nerezidentov alebo na nerezidentné investície na základe skutočnosti, že daňová povinnosť nerezidentov je určená vzhľadom na zdaniteľné položky, ktoré majú zdroj alebo sa nachádzajú na území zmluvnej strany;
- b) sa vzťahujú na nerezidentov na zabezpečenie uloženia alebo výberu daní na území zmluvnej strany;
- c) sa vzťahujú na nerezidentov alebo rezidentov na účely zamedzenia vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam alebo zamedzenia daňovým únikom vrátane opatrení na zabezpečenie súladu;
- d) sa vzťahujú na investície na území alebo z územia druhej zmluvnej strany s cieľom zabezpečiť uloženie daní takýmto spotrebiteľom alebo výber daní od takýchto spotrebiteľov odvodených zo zdrojov na území zmluvnej strany;
- e) rozlišujú investorov alebo investície podliehajúce dani z celosvetovo zdaniteľných položiek od iných investorov alebo investícií s ohľadom na rozdielny charakter ich základu dane, alebo
- f) určujú, pridelujú alebo rozdeľujú príjem, zisk, výnos, stratu, odpočet alebo kredit osôb alebo organizačných zložiek, ktoré sú rezidentmi, alebo medzi prepojenými osobami alebo organizačnými zložkami tej istej osoby na účely zabezpečenia základu dane zmluvnej strany.

Termíny alebo pojmy z oblasti daní uvedené v písmene f) a v tejto poznámke pod čiarou sa stanovia podľa vymedzení a pojmov z oblasti daní alebo rovnocenných či podobných vymedzení a pojmov obsiahnutých v domácom práve zmluvnej strany, ktorá prijíma dané opatrenie.

ČLÁNOK 2.4

Štandard zaobchádzania

1. Každá zmluvná strana poskytne na svojom území chráneným investíciám druhej zmluvnej strany spravodlivé a nestranné zaobchádzanie¹ a plnú ochranu a bezpečnosť v súlade s odsekmi 2 až 6.
2. Zmluvná strana porušuje povinnosť spravodlivého a nestranného zaobchádzania uvedenú v odseku 1, ak jej opatrenie alebo súbor opatrení predstavuje:
 - a) odopieranie spravodlivosti² v trestnom konaní, občianskom súdnom konaní a správnom konaní;
 - b) zásadné porušenie práva na riadny proces;
 - c) zjavne svojvoľné konanie;
 - d) obťažovanie, nátlak, zneužitie moci alebo podobné nepoctivé konanie.

¹ Zaobchádzanie uvedené v tomto článku zahŕňa zaobchádzanie s chránenými investormi, ktoré priamo alebo nepriamo zasahuje do prevádzky, riadenia, vedenia, údržby a užívania chránených investícií, požívania ich plodov a úžitkov, ich predaja alebo iného nakladania s nimi zo strany chránených investorov.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že skutočnosť, že nárok chráneného investora bol odmietnutý, zamietnutý alebo neúspešný, nepredstavuje sama osebe odopretie spravodlivosti.

3. Súd môže pri zisťovaní, či bola porušená povinnosť spravodlivého a nestranného zaobchádzania stanovená v odseku 2, v prípade potreby zohľadniť, či zmluvná strana poskytla investorovi osobitné a jednoznačné vyjadrenia¹, aby podnietila uskutočnenie investície, ktoré u chráneného investora vyvolali oprávnené očakávania a na ktoré sa chránený investor odôvodnene spoliehal, následne ich však táto zmluvná strana zmarila².
4. Zmluvné strany na žiadosť niektorej zo zmluvných strán alebo na odporúčanie výboru preskúmajú povinnosť poskytovať spravodlivé a rovnaké zaobchádzanie v súlade s postupom zmien uvedeným v článku 4.3 (Zmeny) predovšetkým so zreteľom na to, či iné zaobchádzanie ako tie, ktoré sú uvedené v odseku 2, môže takisto predstavovať porušenie spravodlivého a rovnakého zaobchádzania.
5. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že „plná ochrana a bezpečnosť“ odkazuje len na povinnosť zmluvnej strany týkajúcu sa fyzickej bezpečnosti chránených investorov a investícií.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že k vyjadreniam s cieľom podnietiť investície patria vyjadrenia urobené s cieľom presvedčiť investora, aby v investovaní pokračoval, investície nelikvidoval alebo aby uskutočnil ďalšie investície.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že zmarenie oprávnených očakávaní opísané v tomto odseku samé osebe neznamená porušenie odseku 2, a takéto zmarenie oprávnených očakávaní musí vzniknúť z rovnakej udalosti alebo vzniknúť za rovnakých okolností, za akých došlo k porušeniu odseku 2.

6. Keď zmluvná strana sama alebo prostredníctvom ktoréhokoľvek zo subjektov uvedených v článku 1.2 (Vymedzenie pojmov) bode 8 prijala konkrétny a jasne vyjadrený záväzok vo forme písomného zmluvného záväzku¹ voči chránenému investorovi druhej zmluvnej strany, pokiaľ ide o investíciu tohto chráneného investora, alebo voči takejto chránenej investícii, táto zmluvná strana nesmie výkonom svojej verejnej moci mariť ani oslabovať tento záväzok² buď:

- a) zámerne, alebo
- b) spôsobom, ktorý podstatne mení rovnováhu práv a povinností v rámci písomného zmluvného záväzku, pokiaľ táto zmluvná strana neposkytne primeranú náhradu, vďaka ktorej sa opätovne nastolí pre chráneného investora alebo chránenú investíciu situácia, v ktorej by boli, ak by k mareniu alebo oslabeniu záväzku nedošlo.

7. Porušenie iného ustanovenia tejto dohody alebo samostatnej medzinárodnej dohody neznamená, že došlo k porušeniu tohto článku.

¹ Na účely tohto odseku „písomný zmluvný záväzok“ je písomná dohoda uzavretá samotnou zmluvnou stranou alebo prostredníctvom ktoréhokoľvek zo subjektov uvedených v článku 1.2 (Vymedzenie pojmov) bode 8 s chráneným investorom alebo chránenou investíciou, či už vo forme jedného nástroja alebo viacerých nástrojov, ktorou sa zakladajú vzájomne záväzné práva a povinnosti oboch strán.

² Na účely tohto článku zmluvná strana marí alebo oslabuje záväzok prostredníctvom výkonu svojej verejnej moci, ak marí alebo oslabuje uvedený záväzok prostredníctvom prijatia, zachovania alebo neprijatia opatrení, ktoré sú záväzné alebo vykonateľné podľa vnútroštátnych právnych predpisov.

ČLÁNOK 2.5

Náhrada za straty

1. Chráneným investorom jednej zmluvnej strany, ktorých chránené investície utrpia straty v dôsledku vojny alebo iného ozbrojeného konfliktu, štátneho prevratu, výnimočného stavu, povstania, vzbury alebo nepokojov na území druhej zmluvnej strany, poskytne táto druhá zmluvná strana, pokiaľ ide o reštitúciu, odškodnenie, náhradu alebo inú formu vyrovnania, zaobchádzanie nie menej priaznivé, než aké poskytuje svojim vlastným investorom alebo investorom akejkoľvek tretej krajiny podľa toho, ktoré je pre príslušného chráneného investora výhodnejšie.

2. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, chráneným investorom jednej zmluvnej strany, ktorí utrpia straty v niektorej zo situácií uvedených v odseku 1 na území druhej zmluvnej strany v dôsledku:

- a) zabavenia ich chránenej investície alebo jej časti ozbrojenými silami alebo orgánmi druhej zmluvnej strany alebo
- b) zničenia ich chránenej investície alebo jej časti ozbrojenými silami alebo orgánmi druhej zmluvnej strany, ktoré nebolo vynútené danou situáciou,

poskytne druhá zmluvná strana reštitúciu alebo náhradu.

ČLÁNOK 2.6

Vyvlastnenie¹

1. Žiadna zo zmluvných strán nesmie chránené investície chránených investorov druhej zmluvnej strany priamo alebo nepriamo znárodniť, vyvlastniť ani ich podrobiť opatreniam, ktoré majú rovnaký účinok ako znárodnenie alebo vyvlastnenie (ďalej len „vyvlastnenie“), s výnimkou vyvlastnenia:

- a) na verejný účel;
- b) v súlade s riadnym zákonným postupom;
- c) na nediskriminačnom základe a
- d) s vyplatením rýchlej, primeranej a účinnej náhrady v súlade s odsekom 2.

2. Náhrada musí zodpovedať reálnej trhovej hodnote chránenej investície bezprostredne pred jej vyvlastnením alebo pred tým, ako sa nastávajúce vyvlastnenie stalo verejne známym, ktorá sa zvýši o úroky s použitím primeranej komerčnej sadzby stanovenej na trhovom základe, pričom sa zohľadní dĺžka obdobia odo dňa vyvlastnenia až do dňa platby. Takáto náhrada musí byť skutočne realizovateľná, voľne prevoditeľná v súlade s článkom 2.7 (Prevod) a poskytnutá bezodkladne.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že tento článok sa vykladá v súlade s prílohami 1 až 3.

Medzi kritériá používané na stanovenie reálnej trhovej hodnoty môže patriť hodnota za predpokladu pokračovania v činnosti, hodnota aktív vrátane priznanej daňovej hodnoty hmotného majetku, a prípadne aj iné kritériá.

3. Tento článok sa nevzťahuje na vydávanie nútených licencií v súvislosti s právami duševného vlastníctva, pokiaľ je toto vydávanie v súlade s dohodou TRIPS.

4. Každé opatrenie vyvlastnenia alebo stanovenia hodnoty investície musí na žiadosť dotknutých chránených investorov preskúmať súdny alebo iný nezávislý orgán zmluvnej strany, ktorá opatrenie prijíma.

ČLÁNOK 2.7

Prevod

1. Zmluvná strana povolí, aby sa všetky prevody súvisiace s chránenou investíciou uskutočnili vo voľne zameniteľnej mene bez obmedzenia alebo odkladu. Tieto prevody zahŕňajú:

- a) kapitálové vklady, ako je počiatočný kapitál a dodatočné prostriedky na udržanie, rozvoj alebo zvýšenie chránenej investície;
- b) zisky, dividendy, kapitálové zisky a iné výnosy a príjmy z predaja celej chránenej investície alebo akejkoľvek jej časti, alebo z čiastočnej alebo úplnej likvidácie chránenej investície;
- c) úroky, licenčné poplatky, poplatky za správu, technickú pomoc a iné poplatky;

- d) platby vykonané na základe zmluvy, ktorú uzavrel chránený investor, alebo jeho chránená investícia, vrátane platieb na základe úverovej zmluvy;
- e) mzdy a iné odmeny pracovníkov zamestnaných zo zahraničia, ktorí pracujú v súvislosti s chránenou investíciou;
- f) platby vykonané podľa článku 2.6 (Vyvlastnenie) a článku 2.5 (Náhrada za straty) a
- g) platby na základe článku 3.18 (Rozsudky).

2. Žiadne z ustanovení tohto článku nemožno vykladať tak, že bráni zmluvnej strane uplatňovať nestranným a nediskriminačným spôsobom jej právne predpisy týkajúce sa:

- a) konkurzu, platobnej neschopnosti alebo ochrany práv veriteľov;
- b) vydávania cenných papierov, futures, opcií alebo derivátov, obchodovania alebo podnikania s nimi;
- c) finančného výkazníctva alebo vedenia záznamov o prevodoch, ak je to potrebné v záujme pomoci orgánom presadzovania práva alebo finančným regulačným orgánom;
- d) trestných činov;
- e) zabezpečenia výkonu rozhodnutí alebo rozsudkov v súdnom alebo správnom konaní;

- f) sociálneho zabezpečenia, dôchodkového zabezpečenia alebo systémov povinného sporenia alebo
- g) zdaňovania.

3. Keď za výnimočných okolností dôjde v zmluvnej strane k závažným ťažkostiam pri výkone hospodárskej a menovej politiky alebo devízovej politiky alebo k hrozbe, že dôjde k takýmto závažným ťažkostiam, dotknutá zmluvná strana môže prijať dočasné ochranné opatrenia, pokiaľ ide o prevody. Takéto opatrenia musia byť nevyhnutne potrebné, v žiadnom prípade nesmú trvať dlhšie ako šesť mesiacov¹ a v obdobných situáciách nesmú byť prostriedkom svojvoľnej alebo neoprávnenej diskriminácie medzi zmluvnou stranou a nezmluvnou stranou.

Zmluvná strana, ktorá prijíma ochranné opatrenia, o tom informuje druhú zmluvnú stranu a čo najskôr predloží harmonogram ich zrušenia.

4. Ak má zmluvná strana vážne ťažkosti v oblasti platobnej bilancie a vonkajšieho financovania alebo jej takéto ťažkosti hrozia, môže prijať alebo zachovať obmedzujúce opatrenia v oblasti prevodov súvisiacich s investíciami.

¹ Uplatňovanie ochranných opatrení možno predĺžiť prostredníctvom ich formálneho opätovného zavedenia v prípade, že výnimočné okolnosti naďalej trvajú, a po tom, ako sa druhej zmluvnej strane oznámi vykonanie prípadného navrhovaného formálneho opätovného zavedenia.

5. Zmluvné strany sa snažia predchádzať uplatňovaniu obmedzujúcich opatrení uvedených v odseku 4. Všetky obmedzujúce opatrenia prijaté alebo zachované podľa odseku 4 musia byť nediskriminačné, mať obmedzené trvanie a nesmú presahovať rámec toho, čo je nevyhnutné na nápravu stavu platobnej bilancie a vonkajšej finančnej situácie. Musia byť v súlade s podmienkami stanovenými v Dohode o založení Svetovej obchodnej organizácie podpísanej v Marrákeši 15. apríla 1994 (ďalej len „dohoda o založení WTO“) a podľa potreby v súlade s článkami Dohody o Medzinárodnom menovom fonde.

6. Zmluvná strana, ktorá zachováva alebo prijíma obmedzujúce opatrenia podľa odseku 4 alebo akékoľvek ich zmeny, o tom bezodkladne informuje druhú zmluvnú stranu.

7. Ak sú prijaté alebo zachované obmedzujúce opatrenia podľa odseku 4, bezodkladne sa uskutočnia konzultácie vo výbore. V rámci týchto konzultácií sa posúdi stav platobnej bilancie dotknutej zmluvnej strany a obmedzenia prijaté alebo zachované podľa odseku 4, pričom sa okrem iného zohľadnia aj tieto faktory:

- a) povaha a rozsah ťažkostí v oblasti platobnej bilancie a vonkajšieho financovania;
- b) vonkajšie hospodárske a obchodné prostredie alebo
- c) alternatívne nápravné opatrenia, ktoré by bolo možné použiť.

V rámci konzultácií sa posúdi súlad všetkých obmedzujúcich opatrení s odsekmi 4 a 5. Všetky zistenia štatistických a iných skutočností predložené Medzinárodným menovým fondom (ďalej len „MMF“) súvisiace s devízami, menovými rezervami a platobnou bilanciou sa prijímajú a závery sa zakladajú na posúdení platobnej bilancie a vonkajšej finančnej situácie dotknutej zmluvnej strany, ktoré vykoná MMF.

ČLÁNOK 2.8

Subrogácia

Ak niektorá zmluvná strana alebo agentúra konajúca v mene zmluvnej strany vykonajú platbu v prospech ktoréhokoľvek zo svojich investorov na základe záruky, poistnej zmluvy alebo inej formy odškodnenia, ktorú uzavrela alebo poskytla v súvislosti s investíciou, druhá zmluvná strana uzná subrogáciu alebo prevod akýchkoľvek práv alebo nárokov alebo postúpenie akýchkoľvek pohľadávok súvisiacich s takouto investíciou. Táto zmluvná strana alebo agentúra majú právo vykonávať subrogované alebo postúpené právo alebo pohľadávku v rovnakom rozsahu ako pôvodné právo alebo pohľadávku investora. Takéto subrogované práva môže vykonávať zmluvná strana alebo agentúra alebo investor, ak s tým zmluvná strana alebo agentúra súhlasia.

TRETIA KAPITOLA

UROVNÁVANIE SPOROV

ODDIEL A

RIEŠENIE SPOROV MEDZI INVESTORMI A ZMLUVNÝMI STRANAMI

ČLÁNOK 3.1

Rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

1. Tento oddiel sa vzťahuje na spory medzi navrhovateľom jednej zmluvnej strany a druhou zmluvnou stranou týkajúce sa zaobchádzania¹, ktoré údajne porušuje ustanovenia druhej kapitoly (Ochrana investícií), ak takéto porušovanie údajne spôsobuje stratu alebo škodu navrhovateľovi alebo jeho miestne usadenej spoločnosti.
2. Pokiaľ nie je stanovené inak, na účely tohto oddielu:
 - a) „strany sporu“ sú navrhovateľ a odporca;

¹ Zmluvné strany sa dohodli, že pojem „zaobchádzanie“ môže zahŕňať nečinnosť.

- b) „navrhovateľ“ je investor zmluvnej strany, ktorý má v úmysle uplatniť si nárok podľa tohto oddielu alebo ktorý si takýto nárok uplatnil, a to buď:
- i) vo vlastnom mene alebo
 - ii) v mene miestne usadenej spoločnosti, ako je vymedzená v písmene c), ktorú vlastní alebo kontroluje¹;
- c) „miestne usadená spoločnosť“ je právnická osoba vlastnená alebo kontrolovaná² investorom jednej zmluvnej strany a usadená na území druhej zmluvnej strany;
- d) „zmluvná strana, ktorá nie je stranou sporu“ je buď Singapur, ak je odporcom Únia alebo členský štát Únie, alebo Únia, ak je odporcom Singapuru;
- e) „odporca“ je buď Singapur, alebo v prípade zmluvnej strany EÚ buď Únia, alebo členský štát Únie, ako je oznámené podľa článku 3.5 (Oznámenie o zámere) a

¹ Aby sa predišlo pochybnostiam, odsek 2 písm. b) sa považuje za súhlas zmluvných strán s tým, že miestne usadenú spoločnosť budú považovať za občana iného zmluvného štátu na účely článku 25 odseku 2 písm. b) Dohovoru o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov z 18. marca 1965.

² Právnická osoba je:

- a) vlastnená fyzickými alebo právnickými osobami druhej zmluvnej strany, ak viac ako 50 percent základného imania v nej skutočne vlastní fyzické alebo právnické osoby tejto druhej zmluvnej strany;
- b) kontrolovaná fyzickými alebo právnickými osobami druhej zmluvnej strany, ak takéto fyzické alebo právnické osoby majú právomoc vymenúvať väčšinu jej riaditeľov alebo inak zo zákona riadiť jej činnosť.

- f) „financovanie treťou stranou“ je akékoľvek financovanie poskytnuté fyzickou alebo právnickou osobou, ktorá nie je stranou sporu, ak taká osoba uzatvára dohodu so stranou sporu s cieľom financovať časť nákladov na konanie alebo celé náklady za odplatu v podobe akcií alebo iných úrokov z výnosu alebo možného výnosu z tohto konania, na ktorý môže strane sporu vzniknúť nárok, alebo ak taká osoba poskytuje také financovanie v podobe daru či grantu.

ČLÁNOK 3.2

Riešenie sporu zmierom

Každý spor by sa mal, pokiaľ je to možné, riešiť zmierom prostredníctvom rokovaní, a, ak je to možné, pred podaním žiadosti o konzultácie podľa článku 3.3 (Konzultácie). Riešenie sporu zmierom môže byť dohodnuté kedykoľvek, a to aj po začatí konania na urovnanie sporu podľa tohto oddielu.

ČLÁNOK 3.3

Konzultácie

1. Ak nie je možné spor vyriešiť podľa ustanovení článku 3.2 (Riešenie sporu zmierom), navrhovateľ zmluvnej strany, ktorý namieta porušenie ustanovení druhej kapitoly (Ochrana investícií), môže druhej zmluvnej strane predložiť žiadosť o konzultácie.

2. V žiadosti o konzultácie sa uvádzajú tieto informácie:

- a) názov a adresa navrhovateľa a v prípade, že sa takáto žiadosť podáva v mene miestne usadenej spoločnosti, názov, adresa a miesto zapísania miestne usadenej spoločnosti do registra;
- b) ustanovenia druhej kapitoly (Ochrana investícií), ktoré boli údajne porušené;
- c) právne a skutkové okolnosti sporu vrátane zaobchádzania, ktoré údajne porušuje ustanovenia druhej kapitoly (Ochrana investícií), a
- d) uplatňovaný nárok a odhadovanú stratu alebo škodu, ktorá bola údajne spôsobená navrhovateľovi alebo jeho miestne usadenej spoločnosti v dôsledku daného porušenia.

3. Žiadosť o konzultácie sa musí predložiť:

- a) do 30 mesiacov odo dňa, keď navrhovateľ alebo prípadne miestne usadená spoločnosť po prvýkrát nadobudol alebo mal nadobudnúť vedomosť o zaobchádzaní, ktoré údajne porušuje ustanovenia druhej kapitoly (Ochrana investícií), alebo

b) v prípade, že lehota uvedená v písmene a) už uplynula a že sa využívajú miestne prostriedky nápravy, do jedného roka odo dňa, keď navrhovateľ alebo miestne usadená spoločnosť prestali uplatňovať uvedené miestne prostriedky nápravy, no v žiadnom prípade nie neskôr ako 10 rokov odo dňa, keď navrhovateľ alebo prípadne jeho miestne usadená spoločnosť po prvýkrát nadobudli alebo mali nadobudnúť vedomosť o zaobchádzaní, ktoré údajne porušuje ustanovenia druhej kapitoly (Ochrana investícií).

4. V prípade, že navrhovateľ si neuplatnil nárok podľa článku 3.6 (Uplatnenie nárokov na súde) v lehote 18 mesiacov odo dňa predloženia žiadosti o konzultácie, znamená to, že navrhovateľ vzal späť svoju žiadosť o konzultácie a akékoľvek oznámenie o zámere a že sa vzdal svojich práv uplatniť si takýto nárok. Uvedenú lehotu možno predĺžiť dohodou strán, ktoré sa zúčastňujú konzultácií.

5. Uplynutie lehôt uvedených v odsekoch 3 a 4 nemá za následok neprípustnosť nároku, ak môže navrhovateľ preukázať, že dôvodom nepredloženia žiadosti o konzultácie alebo neuplatnenia si nároku (podľa daného prípadu) bolo, že navrhovateľ nemohol konať v dôsledku úmyselných krokov druhej zmluvnej strany, za predpokladu, že navrhovateľ koná bezodkladne, keď dôvodne konať môže.

6. Keď sa žiadosť o konzultácie týka údajného porušenia tejto dohody Úniou alebo ktorýmkoľvek členským štátom Únie, zasiela sa Únii.

7. Strany sporu môžu viesť konzultácie prostredníctvom videokonferencie alebo inými prostriedkami, ak je to vhodné, napríklad v prípade, že navrhovateľ je malý alebo stredný podnik.

ČLÁNOK 3.4

Mediácia a alternatívne riešenie sporov

1. Strany sporu sa môžu kedykoľvek, aj pred doručením oznámenia o zámere, dohodnúť na použití mediácie.
2. Použitie mediácie je dobrovoľné a nie je ním dotknuté právne postavenie ani jednej zo strán sporu.
3. Použitie mediácie sa môže riadiť pravidlami stanovenými v prílohe 6 (Mediačný mechanizmus pre spory medzi investormi a zmluvnými stranami) alebo inými pravidlami, na ktorých sa strany sporu môžu dohodnúť. Každú lehotu uvedenú v prílohe 6 (Mediačný mechanizmus pre spory medzi investormi a zmluvnými stranami) možno zmeniť vzájomnou dohodou strán sporu.
4. Mediátor sa vymenuje na základe dohody strán sporu v súlade s článkom 3 (Výber mediátora) prílohy 6 (Mediačný mechanizmus pre spory medzi investormi a zmluvnými stranami). Mediátori konajú v súlade s prílohou 7 (Kódex správania pre členov súdu, odvolacieho súdu a mediátorov).
5. Strany sporu sa usilujú dosiahnuť riešenie na základe vzájomnej dohody v lehote 60 dní odo dňa vymenovania mediátora.

6. Keď sa strany sporu dohodnú na použitie mediácie, článok 3.3 (Konzultácie) ods. 3 a 4 sa neuplatňuje medzi dňom dohody o použití mediácie a 30 dňami po tom, ako sa niektorá zo strán sporu rozhodla ukončiť mediáciu zaslaním listu mediátorovi a druhej strane sporu.

7. Žiadne z ustanovení tohto článku nebráni stranám sporu využiť iné formy alternatívneho riešenia sporov.

ČLÁNOK 3.5

Oznámenie o zámere

1. Ak sa v lehote troch mesiacov odo dňa predloženia žiadosti o konzultácie nepodarí spor urovnať, navrhovateľ môže doručiť oznámenie o zámere, v ktorom sa písomne uvádza zámer navrhovateľa uplatniť si nárok v rámci urovnania sporu a ktoré obsahuje tieto informácie:

- a) názov a adresu navrhovateľa a v prípade, že sa takáto žiadosť podáva v mene miestne usadenej spoločnosti, názov, adresu a miesto zapísania miestne usadenej spoločnosti do registra;
- b) ustanovenia druhej kapitoly (Ochrana investícií), ktoré boli údajne porušené;
- c) právne a skutkové okolnosti sporu vrátane zaobchádzania, ktoré údajne porušuje ustanovenia druhej kapitoly (Ochrana investícií), a

- d) návrh predložený navrhovateľom a odhadovanú stratu alebo škodu, ktorá bola údajne spôsobená navrhovateľovi alebo jeho miestne usadenej spoločnosti v dôsledku daného porušenia.

Oznámenie o zámere sa podľa daného prípadu zasiela Únii alebo Singapuru.

2. Ak je oznámenie o zámere zaslané Únii, Únia určí odporcu v lehote dvoch mesiacov odo dňa doručenia oznámenia. Únia o tomto určení odporcu bezodkladne informuje navrhovateľa, ktorý na základe toho môže podať návrh, ktorým si uplatní nárok podľa článku 3.6 (Uplatnenie nárokov na súde).

3. Ak odporca nebol určený podľa odseku 2, uplatňujú sa tieto ustanovenia:

- a) v prípade, že sa v oznámení o zámere uvádza výlučne zaobchádzanie zo strany určitého členského štátu Únie, tento členský štát bude vystupovať ako odporca;
- b) v prípade, že sa v oznámení o zámere uvádza akékoľvek zaobchádzanie zo strany inštitúcie, orgánu alebo agentúry Únie, Únia bude vystupovať ako odporca.

4. Ak Únia alebo niektorý členský štát vystupujú ako odporca, Únia ani dotknutý členský štát nesmú namietat' neprípustnosť nároku alebo inak namietat', že nárok alebo rozsudok je nedôvodný alebo neplatný, z dôvodu, že náležitým odporcom má byť alebo mala byť namiesto členského štátu Únia alebo naopak.

5. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že žiadne z ustanovení tejto dohody ani uplatniteľné pravidlá urovnávania sporov nebránia Únii a dotknutému členskému štátu vymieňať si akékoľvek informácie týkajúce sa sporu.

ČLÁNOK 3.6

Uplatnenie nárokov na súde

1. Najskôr po troch mesiacoch odo dňa doručenia oznámenia o zámere podľa článku 3.5 (Oznámenie o zámere) si môže navrhovateľ uplatniť na súde predmetný nárok podľa jedného z týchto pravidiel urovnávania sporov¹:
 - a) Dohovor o riešení sporov z investícií medzi štátmi a občanmi druhých štátov z 18. marca 1965 (ďalej len „dohovor ICSID“) za predpokladu, že odporca aj štát navrhovateľa sú stranami dohovoru ICSID;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že:

- a) pravidlá príslušných mechanizmov urovnávania sporov sa uplatňujú s výhradou osobitných pravidiel stanovených v tomto oddiele a doplnených rozhodnutiami prijatými podľa článku 4.1 (Výbor) ods. 4 písm. g), a
- b) nároky, v prípade ktorých zástupca uplatňuje nárok v mene skupiny zloženej z neurčitého počtu neidentifikovaných navrhovateľov a má v úmysle viesť konanie tak, že bude zastupovať záujmy takýchto navrhovateľov a prijímať všetky rozhodnutia týkajúce sa konania vo veci nároku v ich mene, nie sú prípustné.

- b) dohovor ICSID v súlade s pravidlami týkajúcimi sa doplnkového nástroja na vedenie konaní sekretariátom Medzinárodného strediska pre riešenie sporov z investícií (ďalej len „pravidlá doplnkového nástroja ICSID“) za predpokladu, že buď odporca alebo štát navrhovateľ a sú stranou dohovoru ICSID¹;
- c) rozhodcovské pravidlá Komisie Organizácie Spojených národov pre medzinárodné obchodné právo (UNCITRAL) alebo
- d) akékoľvek iné pravidlá, na ktorých sa strany sporu dohodnú.

2. Odsek 1 tohto článku predstavuje súhlas odporcu s uplatnením nároku podľa tohto oddielu. Súhlasom podľa odseku 1 a uplatnením nároku podľa tohto oddielu sa považujú za splnené požiadavky:

- a) kapitoly II dohovoru ICSID a pravidiel doplnkového nástroja ICSID, pokiaľ ide o písomný súhlas strán sporu a
- b) článku II Dohovoru Organizácie Spojených národov o uznaní a výkone cudzích rozhodcovských rozhodnutí uzavretého v New Yorku 10. júna 1958 (ďalej len „Newyorský dohovor“), pokiaľ ide o „písomnú dohodu“.

¹ Na účely písmen a) a b) pojem „štát“ zahŕňa aj Úniu, ak Únia pristúpi k dohovoru ICSID.

ČLÁNOK 3.7

Podmienky uplatnenia nároku

1. Nárok možno uplatniť podľa tohto oddielu, len ak:
 - a) k návrhu, ktorým sa nárok uplatňuje, je pripojený písomný súhlas navrhovateľa s urovaním sporu v súlade s postupmi stanovenými v tomto oddiele a jeho výber pravidiel jedného z fór uvedených v článku 3.6 (Uplatnenie nárokov na súde) ods. 1 ako pravidiel na urovanie sporu;
 - b) od predloženia žiadosti o konzultácie podľa článku 3.3 (Konzultácie) uplynulo aspoň šesť mesiacov a od predloženia oznámenia o zámere podľa článku 3.5 (Oznámenie o zámere) uplynuli aspoň tri mesiace;
 - c) žiadosť o konzultácie a oznámenie o zámere, ktoré predložil navrhovateľ, spĺňali požiadavky stanovené v článku 3.3 (Konzultácie) ods. 2 a v článku 3.5 (Oznámenie o zámere) ods. 1;
 - d) právne a skutkové okolnosti sporu boli predmetom predchádzajúcej konzultácie podľa článku 3.3 (Konzultácie);
 - e) všetky nároky uvedené v návrhu, ktorým sa uplatňuje nárok podľa článku 3.6 (Uplatnenie nárokov na súde), sú založené na zaobchádzaní, ktoré je uvedené v oznámení o zámere podľa článku 3.5 (Oznámenie o zámere) a

- f) navrhovateľ:
- i) vezme späť akýkoľvek návrh, o ktorom prebieha konanie, týkajúci sa toho istého zaobchádzania, ktoré údajne porušuje ustanovenia druhej kapitoly (Ochrana investícií), podaný na tribunál alebo na akýkoľvek iný vnútroštátny alebo medzinárodný súd alebo tribunál podľa vnútroštátneho alebo medzinárodného práva;
 - ii) vyhlási, že neuplatní takýto nárok v budúcnosti, a
 - iii) vyhlási, že nebude vymáhať žiadny rozsudok vyneseny podľa tohto oddielu skôr, ako sa takýto rozsudok stane právoplatným, a nebude sa usilovať o opravný prostriedok, preskúmanie, revokáciu, zrušenie alebo revíziu ani začínať žiadne iné podobné konanie na medzinárodnom alebo vnútroštátnom súde alebo tribunáli, pokiaľ ide o rozsudok podľa tohto oddielu.

2. Na účely odseku 1 písm. f) sa pojmom „navrhovateľ“ označuje investor a prípadne miestne usadená spoločnosť. Okrem toho na účely odseku 1 písm. f) bodu i) pojem „navrhovateľ“ zahŕňa všetky osoby, ktoré majú priamo alebo nepriamo vlastnícky podiel v investorevi alebo prípadne v miestne usadenej spoločnosti, alebo ktoré sú investorom alebo prípadne miestne usadenou spoločnosťou kontrolované.

3. Súd na žiadosť odporcu odmietne vykonávať svoju právomoc, ak navrhovateľ nedodrží ktorúkoľvek z požiadaviek alebo ktorúkoľvek z vyhlásení uvedených v odsekoch 1 a 2.

4. Odsek 1 písm. f) nebráni navrhovateľovi požiadať súdy alebo správne súdy odporcu o nariadenie predbežných ochranných opatrení pred začatím alebo v priebehu konania na ktoromkoľvek z fór na urovnávanie sporov uvedených v článku 3.6 (Uplatnenie nárokov na súde). Na účely tohto článku jediným účelom predbežných ochranných opatrení je ochrana práv a záujmov navrhovateľa a tieto opatrenia nesmú zahŕňať náhradu škody alebo riešenie sporu vo veci samej.

5. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že súd odmietne vykonávať svoju právomoc, ak spor vznikol alebo bolo veľmi pravdepodobné, že vznikne, v čase, keď navrhovateľ nadobudol vlastníctvo investície, ktorá je predmetom sporu, alebo nad ňou získal kontrolu, a súd na základe skutkových okolností skonštatuje, že hlavným účelom nadobudnutia vlastníctva investície alebo získania kontroly nad ňou navrhovateľom je uplatnenie nároku podľa tohto oddielu. Týmto odsekom nie sú dotknuté iné výhrady týkajúce sa právomoci, ktoré by súd mohol zohľadniť.

ČLÁNOK 3.8

Financovanie treťou stranou

1. Každá strana sporu, ktorá využíva financovanie treťou stranou, oznámi druhej strane sporu a súdu meno a adresu tejto tretej strany, ktorá financovanie poskytuje.
2. Takéto oznámenie sa uskutoční v čase uplatnenia nároku alebo bezodkladne po tom, ako sa financovanie treťou stranou dohodne, daruje alebo poskytne.

ČLÁNOK 3.9

Súd prvého stupňa

1. Týmto sa zriaďuje súd prvého stupňa (ďalej len „súd“), ktorý bude prejednávať nároky uplatnené podľa článku 3.6 (Uplatnenie nárokov na súde).
2. Výbor po nadobudnutí platnosti tejto dohody vymenuje šiestich členov súdu. Na účely tohto vymenovania:
 - a) strana EÚ nominuje dvoch členov;
 - b) Singapur nominuje dvoch členov a
 - c) strana EÚ a Singapur spoločne nominujú dvoch členov, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi žiadneho z členských štátov Únie ani Singapuru.
3. Výbor sa môže rozhodnúť, že zvýši alebo zníži počet členov súdu o násobok troch. Dodatočné vymenovania sa uskutočnia na rovnakom základe, ako sa stanovuje v odseku 2.

4. Členovia musia mať kvalifikáciu požadovanú vo svojich príslušných krajinách na ustanovenie do sudcovskej funkcie alebo musia byť právnikmi, ktorí sú uznávanými odborníkmi. Musia mať osobitné vedomosti alebo skúsenosti v oblasti medzinárodného práva verejného. Je žiaduce, aby mali odborné znalosti predovšetkým z oblasti medzinárodného investičného práva, medzinárodného obchodného práva a z riešenia sporov vyplývajúcich z medzinárodných investičných alebo obchodných dohôd.

5. Členovia sa vymenúvajú na funkčné obdobie ôsmich rokov. Počiatočné funkčné obdobie troch žrebom určených osôb zo šiestich osôb vymenovaných bezprostredne po nadobudnutí platnosti tejto dohody sa však predĺži na dvanásť rokov. Funkčné obdobie menovaného člena sa môže ku koncu funkčného obdobia uvedeného člena obnoviť rozhodnutím výboru. Voľné miesta sa obsadzujú, len čo sa uvoľnia. Osoba menovaná, aby nahradila osobu, ktorej funkčné obdobie sa neskončilo, bude zastávať funkciu do konca zostávajúceho funkčného obdobia svojho predchodcu. Osoba, ktorá zasadá v senáte súdu v čase, keď sa skončí jej funkčné obdobie, môže na základe povolenia predsedu súdu naďalej zasadať v tomto senáte až do ukončenia konania tohto senátu, a výlučne na tieto účely sa naďalej považuje za člena súdu.

6. Súd má predsedu a podpredsedu, ktorí zodpovedajú za organizačné otázky. Vymenúvajú sa na funkčné obdobie štyroch rokov a vyberú sa žrebovaním spomedzi členov, ktorí boli vymenovaní podľa odseku 2 písm. c). Funkciu vykonávajú na rotačnom základe, pričom žrebovanie vykonáva predseda výboru. Predsedu v prípade jeho neprítomnosti nahradí podpredseda.

7. Súd prejednáva veci v senátoch zložených z troch členov, pričom jeden z nich je vymenovaný podľa odseku 2 písm. a), jeden podľa odseku 2 písm. b) a jeden podľa odseku 2 písm. c). Senátu predsedá člen, ktorý bol vymenovaný podľa odseku 2 písm. c).

8. Do 90 dní od uplatnenia nároku podľa článku 3.6 (Uplatnenie nárokov na súde) predseda súdu vymenuje na rotačnom základe členov senátu súdu, ktorý bude prejednávať príslušnú vec, pričom zabezpečí, aby bolo zloženie každého senátu náhodné a nepredvídateľné a aby mali všetci členovia rovnakú príležitosť vykonávať svoju funkciu.
9. Bez ohľadu na odsek 7 sa strany sporu môžu dohodnúť, že vec prejedná jediný člen. Tohto člena vyberie predseda súdu spomedzi členov vymenovaných podľa odseku 2 písm. c). Odporca takúto žiadosť navrhovateľa s porozumením zváži, a to najmä, ak je navrhovateľ malý alebo stredný podnik alebo ak nárokovaná náhrada škody alebo odškodnenie sú pomerne nízke. Takáto žiadosť by sa mala predložiť súčasne s uplatnením nároku podľa článku 3.6 (Uplatnenie nárokov na súde).
10. Súd vypracuje svoj vlastný rokovací poriadok.
11. Členovia súdu zabezpečia, aby boli k dispozícii a schopní vykonávať funkcie stanovené v tomto oddiele.
12. S cieľom zabezpečiť, aby boli členovia k dispozícii, vyplácajú sa im mesačné paušálne honoráre, o výške ktorých rozhodne výbor. Predseda súdu a v prípade potreby podpredseda dostáva odmenu zodpovedajúcu odmene určenej podľa článku 3.10 ods. 11 (Odvolací súd) za každý odpracovaný deň pri plnení funkcie predsedu súdu podľa tohto oddielu.

13. Paušálny honorár a denné odmeny pre predsedu alebo podpredsedu súdu, ak plní funkciu predsedu súdu podľa tohto oddielu, hradia rovným dielom obe zmluvné strany na účet spravovaný sekretariátom ICSID. V prípade, že jedna zmluvná strana neuhradí mesačný paušálny honorár alebo denné odmeny, môže sa rozhodnúť ich zaplatiť druhá zmluvná strana. Všetky takéto nedoplatky zostávajú splatnými, a to aj s príslušným úrokom.

14. Pokiaľ výbor neprijme rozhodnutie podľa odseku 15, sumy ostatných odmien a výdavkov členov senátu súdu budú sumy určené podľa pravidla 14 ods. 1 administratívnych a finančných predpisov Dohovoru ICSID v platnosti k dátumu uplatnenia nároku, pričom súd ich rozdelí medzi strany sporu v súlade s článkom 3.21 (Trovy).

15. Rozhodnutím výboru možno paušálny honorár a iné odmeny a výdavky natrvalo zmeniť na pravidelnú mzdu. V takomto prípade členovia pracujú na plný úväzok a výbor stanoví ich odmenu a s tým súvisiace organizačné otázky. V uvedenom prípade členovia nemajú povolené vykonávať žiadne ďalšie povolanie, platené ani neplatené, pokiaľ im predseda súdu neudelí mimoriadnu výnimku.

16. Sekretariát ICSID plní úlohy sekretariátu súdu a poskytuje mu primeranú podporu. Súd rozdelí výdavky vynaložené na takúto podporu medzi strany sporu podľa článku 3.21 (Trovy).

ČLÁNOK 3.10

Odvolačí súd

1. Týmto sa zriaďuje stály odvolací súd na prejednávanie odvolaní vo veci predbežných rozsudkov vynesených súdom.
2. Výbor po nadobudnutí platnosti tejto dohody vymenuje šiestich členov odvolacieho súdu. Na účely tohto vymenovania:
 - a) strana EÚ nominuje dvoch členov;
 - b) Singapur nominuje dvoch členov a
 - c) strana EÚ a Singapur spoločne nominujú dvoch členov, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi žiadneho z členských štátov Únie ani Singapuru.
3. Výbor sa môže rozhodnúť, že zvýši alebo zníži počet členov odvolacieho súdu o násobok troch. Dodatočné vymenovania sa uskutočnia na rovnakom základe, ako sa stanovuje v odseku 2.
4. Členovia odvolacieho súdu musia mať kvalifikáciu požadovanú vo svojich príslušných krajinách na ustanovenie do najvyšších sudcovských funkcií alebo musia byť právnikmi, ktorí sú uznávanými odborníkmi. Musia mať osobitné vedomosti alebo skúsenosti v oblasti medzinárodného práva verejného. Je žiaduce, aby mali odborné znalosti predovšetkým z oblasti medzinárodného investičného práva, medzinárodného obchodného práva a z riešenia sporov vyplývajúcich z medzinárodných investičných alebo obchodných dohôd.

5. Členovia odvolacieho súdu sa vymenúvajú na funkčné obdobie ôsmich rokov. Počiatočné funkčné obdobie troch žrebom určených osôb zo šiestich osôb vymenovaných bezprostredne po nadobudnutí platnosti tejto dohody sa však predĺži na dvanásť rokov. Funkčné obdobie menovaného člena sa môže ku koncu funkčného obdobia tohto člena obnoviť rozhodnutím výboru. Voľné miesta sa obsadzujú, len čo sa uvoľnia. Osoba menovaná, aby nahradila osobu, ktorej služobné funkčné obdobie sa neskončilo, bude zastávať funkciu do konca zostávajúceho funkčného obdobia svojho predchodcu. Osoba, ktorá zasadá v senáte odvolacieho súdu v čase, keď sa skončí jej funkčné obdobie, môže na základe povolenia predsedu odvolacieho súdu naďalej zasadať v tomto senáte až do ukončenia konania tohto senátu, a výlučne na uvedený účel sa naďalej považuje za člena odvolacieho súdu.

6. Odvolací súd má predsedu a podpredsedu, ktorí zodpovedajú za organizačné otázky. Vymenúvajú sa na funkčné obdobie štyroch rokov a vyberú sa žrebovaním spomedzi členov odvolacieho súdu, ktorí boli vymenovaní podľa odseku 2 písm. c). Funkciu vykonávajú na rotačnom základe, pričom žrebovanie vykonáva predseda výboru. Predsedu v prípade jeho neprítomnosti nahradí podpredseda.

7. Odvolací súd prejednáva veci v senátoch zložených z troch členov, pričom jeden z nich je vymenovaný podľa odseku 2 písm. a), jeden podľa odseku 2 písm. b) a jeden podľa odseku 2 písm. c). Senátu predsedá člen, ktorý bol vymenovaný podľa odseku 2 písm. c).

8. Predseda odvolacieho súdu vymenuje na rotačnom základe členov senátu odvolacieho súdu, ktorý bude prejednávať odvolanie, pričom zabezpečí, aby bolo zloženie každého senátu náhodné a nepredvídateľné a aby mali všetci členovia rovnakú príležitosť vykonávať svoju funkciu.

9. Odvolací súd vypracuje svoj vlastný rokovací poriadok.

10. Členovia odvolacieho súdu zabezpečia, aby boli k dispozícii a schopní vykonávať funkcie stanovené v tomto oddiele.

11. S cieľom zabezpečiť, aby boli členovia k dispozícii, vyplácajú sa im mesačné paušálne honoráre a dostávajú odmenu za každý deň odpracovaný pri výkone funkcie člena, ktoré sa stanovia rozhodnutím výboru. Predseda odvolacieho súdu a v prípade potreby podpredseda dostanú odmenu za každý deň odpracovaný pri výkone funkcie predsedu odvolacieho súdu podľa tohto oddielu.

12. Paušálny honorár a denné odmeny predsedu alebo podpredsedu odvolacieho súdu, ak vykonáva funkciu predsedu odvolacieho súdu podľa tohto oddielu, hradia rovným dielom obe zmluvné strany na účet spravovaný sekretariátom ICSID. V prípade, že jedna zmluvná strana neuhradí mesačný paušálny honorár alebo denné odmeny, môže sa rozhodnúť ich zaplatiť druhá zmluvná strana. Všetky takéto nedoplatky zostávajú splatnými, a to aj s príslušným úrokom.

13. Rozhodnutím výboru možno paušálny honorár a denné odmeny natrvalo zmeniť na pravidelnú mzdu. V takomto prípade členovia odvolacieho súdu pracujú na plný úväzok a výbor stanoví ich odmenu a s tým súvisiace organizačné otázky. V uvedenom prípade členovia odvolacieho súdu nemajú povolené vykonávať žiadne iné povolanie, platené ani neplatené, pokiaľ im predseda odvolacieho súdu neudelí mimoriadnu výnimku.

14. Sekretariát ICSID plní úlohy sekretariátu odvolacieho súdu s poskytuje mu primeranú podporu. Súd rozdelí výdavky vynaložené na takúto podporu medzi strany sporu podľa článku 3.21 (Trovy).

ČLÁNOK 3.11

Etika

1. Členovia súdu a odvolacieho súdu sa vyberajú spomedzi osôb, ktorých nezávislosť je nepochybná. Nesmú byť spojení so žiadnou vládou¹, a predovšetkým nesmú dostávať pokyny od žiadnej vlády ani organizácie, pokiaľ ide o záležitosti týkajúce sa sporu. Nezúčastňujú sa posudzovania žiadneho sporu, v prípade ktorého by mohol vzniknúť priamy či nepriamy konflikt záujmov. Konajú pri tom v súlade s prílohou 7 (Kódex správania pre členov súdu, odvolacieho súdu a mediátorov). Po svojom vymenovaní nesmú vystupovať ako právni zástupcovia, znalci menovaní stranou sporu, ani svedkovia v žiadnom prebiehajúcom ani novom spore vo veci ochrany investícií podľa tejto ani žiadnej inej dohody alebo vnútroštátneho práva.

2. Ak sa strana sporu domnieva, že niektorý člen je v konflikte záujmov, zašle predsedovi súdu alebo predsedovi odvolacieho súdu, oznámenie o námietke voči vymenovaniu tohto člena. Toto oznámenie o námietke sa zašle do 15 dní odo dňa, keď bolo strane sporu oznámené zloženie príslušného senátu súdu alebo odvolacieho súdu, alebo do 15 dní odo dňa, keď sa táto strana dozvedela príslušné skutočnosti, ak o nich dôvodne nemohla vedieť v čase vytvárania tohto senátu. V oznámení o námietke sa uvedú dôvody, pre ktoré sa namieta.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že skutočnosť, že osoba poberá príjem od vlády alebo bola predtým vládny zamestnancom alebo má príbuzenský vzťah s osobou, ktorá poberá príjem od vlády, sama osebe neznamená, že táto osoba nie je oprávnená byť členom súdu.

3. Ak sa v lehote 15 dní odo dňa oznámenia o námietke člen, proti ktorému bola námietka podaná, rozhodne nevzdať sa členstva v danom senáte, predseda súdu alebo predseda odvolacieho súdu po vypočutí strán sporu a po tom, ako poskytne členovi možnosť predložiť prípadné pripomienky, vydá rozhodnutie v lehote 45 dní odo dňa doručenia oznámenia o námietke a okamžite informuje strany sporu a ostatných členov senátu.
4. O námietkach voči vymenovaniu predsedu súdu za člena senátu rozhoduje predseda odvolacieho súdu a naopak.
5. Na základe odôvodneného odporúčania predsedu odvolacieho súdu zmluvné strany môžu prostredníctvom rozhodnutia výboru odvolať člena súdu alebo odvolacieho súdu, ak je jeho správanie nezlučiteľné s povinnosťami stanovenými v odseku 1, ako aj s jeho zotrvaním vo funkcii člena súdu alebo odvolacieho súdu. Ak sa predmetného správania údajne dopustil predseda odvolacieho súdu, odôvodnené odporúčanie predkladá predseda súdu prvého stupňa. Na obsadzovanie voľných miest, ktoré sa môžu uvoľniť podľa tohto odseku, sa *mutatis mutandis* vzťahujú články 3.9 (Súd prvého stupňa) ods. 5 a 3.10 (Odvolací súd) ods. 4.

ČLÁNOK 3.12

Mechanismus urovnávania mnohostranných sporov

Zmluvné strany sa medzi sebou navzájom a spolu s inými obchodnými partnermi budú zasadzovať o vytvorenie mnohostranného investičného tribunálu a odvolacieho mechanizmu na urovnávanie medzinárodných investičných sporov. Po zavedení takéhoto mnohostranného mechanizmu výbor zváži prijatie rozhodnutia, v ktorom sa stanoví, že investičné spory podľa tohto oddielu sa majú riešiť prostredníctvom tohto mnohostranného mechanizmu, a v ktorom sa prijímú vhodné prechodné opatrenia.

ČLÁNOK 3.13

Rozhodné právo a pravidlá výkladu

1. Súd rozhodne, či zaobchádzanie, ktorého sa nárok týka, je porušením povinnosti podľa druhej kapitoly (Ochrana investícií).

2. S výhradou odseku 3 súd uplatňuje túto dohodu vykladanú v súlade s Viedenským dohovorom o zmluvnom práve a inými pravidlami a zásadami medzinárodného práva, ktoré sa uplatňujú medzi zmluvnými stranami¹.

3. Keď vzniknú závažné pochybnosti, pokiaľ ide o otázky výkladu, ktoré môžu ovplyvniť záležitosti týkajúce sa tejto dohody, výbor môže podľa článku 4.1 (Výbor) ods. 4 písm. f) prijať výklad ustanovení tejto dohody. Výklad prijatý výborom je pre súd a odvolací súd záväzný a každý rozsudok musí byť s daným rozhodnutím v súlade. Výbor môže rozhodnúť, že výklad má záväzný účinok od určitého dátumu.

ČLÁNOK 3.14

Nároky zjavne bez právneho významu

1. Odporca môže najneskôr 30 dní odo dňa vytvorenia senátu súdu podľa článku 3.9 (Súd prvého stupňa) a v každom prípade pred prvým pojednávaním senátu súdu namietat', že nárok je zjavne bez právneho významu.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že vnútroštátne právo zmluvných strán nie je súčasťou rozhodného práva. Ak má súd určiť význam ustanovenia vnútroštátneho práva jednej zo zmluvných strán ako skutkovú otázku, pridržá sa prevládajúceho výkladu daného ustanovenia súdmi alebo orgánmi danej zmluvnej strany, pričom význam, ktorý súd pripíše príslušnému vnútroštátnemu právnemu predpisu, nie je záväzný pre súdy ani orgány žiadnej zmluvnej strany. Súd nie je príslušný rozhodovať o zákonnosti opatrenia, ktoré údajne predstavuje porušenie tejto dohody, podľa vnútroštátneho práva zmluvnej strany, ktorá je stranou sporu.

2. Odporca čo najpresnejšie uvedie dôvody tejto námietky.
3. Súd umožní stranám sporu predložiť k námietke svoje pripomienky a následne na prvom pojednávaní senátu súdu alebo bezodkladne po ňom vydá rozhodnutie alebo predbežný rozsudok vo veci námietky.
4. Týmto postupom a akýmkoľvek rozhodnutím súdu nie je dotknuté právo odporcu namietať podľa článku 3.15 (Nároky z právneho hľadiska nedôvodné) alebo v priebehu konania právny význam nároku, ani právomoc súdu zaoberať sa inými námietkami ako predbežnou otázkou.

ČLÁNOK 3.15

Nároky z právneho hľadiska nedôvodné

1. Bez toho aby bola dotknutá právomoc súdu zaoberať sa inými námietkami ako predbežnou otázkou alebo právo odporcu vzniesť akékoľvek takéto námietky v akomkoľvek vhodnom čase, súd sa zaoberá ako predbežnou otázkou a rozhodne ako o predbežnej otázke o akejkoľvek námietke odporcu, ktorou namieta, že z právneho hľadiska nárok uplatnený podľa článku 3.6 (Uplatnenie nárokov na súde) alebo ktorákoľvek jeho časť nie sú nárokom, vo veci ktorého možno vydať rozsudok v prospech navrhovateľa podľa tohto oddielu, ani keby sa uvádzané skutkové okolnosti považovali za pravdivé. Súd môže zväžiť aj akékoľvek iné relevantné skutočnosti, ktoré nie sú predmetom sporu.

2. Námiетка podľa odseku 1 sa musí súdu predložiť čo najskôr po vytvorení senátu súdu a v každom prípade najneskôr ku dňu, ktorý súd stanovil odporcovi na predloženie odpovede na návrh alebo vyjadrenia k návrhu, alebo v prípade zmeny návrhu ku dňu, ktorý súd stanovil odporcovi na predloženie jeho odpovede na túto zmenu. Námietku podľa odseku 1 nie je možné podať, kým prebieha konanie podľa článku 3.14 (Nároky zjavne bez právneho významu), okrem prípadu, keď súd po náležitom zohľadnení okolností prípadu povolí podanie námietky podľa tohto článku.

3. Súd po doručení námietky podľa odseku 1 a pokiaľ nepovažuje túto námietku za zjavne nedôvodnú, preruší každé konanie vo veci samej, stanoví harmonogram na posúdenie námietky v súlade s akýmkoľvek iným harmonogramom, ktorý stanovil na posúdenie akejkoľvek inej predbežnej otázky, a vydá rozhodnutie alebo predbežný rozsudok vo veci námietky, pričom uvedie odôvodnenie svojho rozhodnutia alebo predbežného rozsudku.

ČLÁNOK 3.16

Transparentnosť konania

Na spory podľa tohto oddielu sa vzťahuje príloha 8 (Pravidlá prístupu verejnosti k dokumentom a na pojednávania a možnosť tretích osôb urobiť podanie).

ČLÁNOK 3.17

Zmluvná strana, ktorá nie je stranou sporu

1. Súd prijme alebo si po konzultácii so stranami sporu môže vyžiadať ústne alebo písomné podanie k otázkam výkladu dohody od zmluvnej strany, ktorá nie je stranou sporu.
2. Súd nevyvodzuje z nepredloženia podania alebo odpovede na výzvu podľa odseku 1 žiadny záver.
3. Súd zaistí, aby akékoľvek podanie nenarušilo alebo nenáležite nezaťažilo konanie alebo nespravodlivo nepoškodilo niektorú stranu sporu.
4. Súd takisto zaistí, aby strany sporu mali primeranú možnosť predložiť pripomienky k akémukoľvek podaniu zmluvnej strany, ktorá nie je stranou sporu.

ČLÁNOK 3.18

Rozsudky

1. Keď súd rozhodne, že sporné zaobchádzanie je porušením povinnosti podľa druhej kapitoly (Ochrana investícií), môže priznať samostatne alebo spoločne len¹:

- a) peňažnú náhradu škody a príslušný úrok a
- b) vrátenie majetku za predpokladu, že odporca môže namiesto vrátenia zaplatiť peňažnú náhradu škody a príslušný úrok, ktoré určí súd v súlade s druhou kapitolou (Ochrana investícií).

2. Peňažná náhrada škody nesmie byť vyššia než výška škody, ktorá bola spôsobená navrhovateľovi alebo prípadne jeho miestne usadenej spoločnosti v dôsledku porušenia príslušných ustanovení druhej kapitoly (Ochrana investícií), znížená o akúkoľvek predchádzajúcu náhradu škody alebo odškodnenie, ktoré už dotknutá zmluvná strana poskytla. Súd nepriznáva sankčnú náhradu škody.

3. Ak sa nárok uplatňuje v mene miestne usadenej spoločnosti, rozsudok sa vydáva tejto miestne usadenej spoločnosti.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že rozsudok sa vydáva na základe žiadosti navrhovateľa a po zvážení akýchkoľvek pripomienok strán sporu.

4. Súd vo všeobecnosti vydá predbežný rozsudok do 18 mesiacov odo dňa uplatnenia nároku. Ak súd usúdi, že nemôže vydať predbežný rozsudok do 18 mesiacov, písomne informuje strany sporu o dôvodoch odkladu, pričom uvedie odhadovanú lehotu, v akej predbežný rozsudok vydá. Predbežný rozsudok nadobúda právoplatnosť po uplynutí 90 dní po jeho vydaní, ak sa žiadna strana sporu proti danému rozsudku neodvolala na odvolacom súde.

ČLÁNOK 3.19

Odvolacie konanie

1. Ktorákoľvek strana sporu môže podať odvolanie proti predbežnému rozsudku na odvolací súd v lehote 90 dní od jeho vydania. Dôvodmi na podanie odvolania sú:

- a) súd pochybil pri výklade alebo uplatňovaní príslušných právnych predpisov;
- b) súd sa dopustil zjavných pochybení pri posúdení skutkového stavu vrátane posúdenia príslušných vnútroštátnych právnych predpisov alebo
- c) dôvody stanovené v článku 52 dohovoru ICSID, pokiaľ nie sú zahrnuté v písmenách a) a b).

2. Ak odvolací súd zamietne odvolanie, predbežný rozsudok nadobúda právoplatnosť. Keď je zrejmé, že odvolanie je zjavne nedôvodné, odvolací súd môže odvolanie zamietnuť aj v zrýchlennom konaní, a predbežný rozsudok v takom prípade nadobúda právoplatnosť.

3. Ak sa odvolací súd stotožní s odvolaním, zmení alebo zruší právne zistenia a závery predbežného rozsudku v plnom rozsahu alebo čiastočne. Odvolací súd vráti vec na ďalšie konanie súdu, pričom konkrétne uvedie rozsah zmien alebo zrušenia príslušných zistení a záverov súdu. Súd je viazaný zisteniami a závermi odvolacieho súdu a v prípade potreby po vypočutí strán sporu zodpovedajúcim spôsobom prehodnotí svoj predbežný rozsudok. Súd sa usiluje o vydanie zrevidovaného rozsudku do 90 dní od vrátenia veci na opätovné konanie.
4. Vo všeobecnosti odvolacie konanie netrvá dlhšie ako 180 dní počítaných odo dňa, keď strana sporu formálne oznámi svoje rozhodnutie podať odvolanie, do dňa, keď odvolací súd vydá svoje rozhodnutie. Ak odvolací súd usúdi, že nemôže vydať rozhodnutie do 180 dní, písomne informuje strany sporu o dôvodoch odkladu, pričom uvedie odhadovanú lehotu, v akej rozhodnutie vydá. Konanie však v žiadnom prípade netrvá dlhšie ako 270 dní.
5. Strana sporu, ktorá podáva odvolanie, zloží zábezpeku na trovy odvolacieho konania. Strana sporu poskytne aj každú ďalšiu zábezpeku, ktorú odvolací súd prípadne nariadi.
6. Ustanovenia článku 3.8 (Financovanie treťou stranou), prílohy 8 (Pravidlá prístupu verejnosti k dokumentom a na pojednávania a možnosť tretích osôb urobiť podanie), článku 3.17 (Zmluvná strana, ktorá nie je stranou sporu) a článku 3.21 (Trove) sa uplatňujú *mutatis mutandis* na odvolacie konanie.

ČLÁNOK 3.20

Odškodnenie alebo iná kompenzácia

Odporca nemôže namietat' a súd neprijme ako prostriedok obrany protinávrh, právo na započítanie alebo z akéhokoľvek iného dôvodu tvrdenie odporcu, že navrhovateľ na základe poisťnej zmluvy alebo zmluvy o ručení získal alebo získa odškodnenie alebo inú kompenzáciu úplne alebo sčasti zodpovedajúce výške škody, nárok na náhradu ktorej si v spore podľa tohto oddielu uplatňuje.

ČLÁNOK 3.21

Trovy

1. Súd uloží neúspešnej strane sporu povinnosť uhradiť trovy konania. Za výnimočných okolností môže súd rozdeliť trovy medzi strany sporu, ak rozhodne, že rozdelenie trov je vzhľadom na okolnosti prípadu vhodné.
2. Ďalšie primerané trovy vrátane trov právneho zastúpenia a pomoci znáša neúspešná strana sporu, pokiaľ súd nerozhodne, že takéto rozdelenie trov nie je vzhľadom na okolnosti prípadu vhodné.
3. Ak strana sporu vo veci uplatnených nárokov uspela len čiastočne, priznaná náhrada trov sa upraví pomerne k počtu alebo miere úspešne uplatnených nárokov.

4. Ak sú nárok alebo jeho časti zamietnuté na základe uplatnenia článku 3.14 (Nároky zjavne bez právneho významu) alebo článku 3.15 (Nároky z právneho hľadiska nedôvodné), súd uloží neúspešnej strane sporu povinnosť uhradiť všetky trovy súvisiace s takýmto nárokom alebo jeho časťami vrátane trov konania a ďalších primeraných trov vrátane trov právneho zastúpenia a pomoci.

5. Výbor zváži prijatie doplnkových pravidiel o poplatkoch na účely stanovenia maximálnej sumy trov právneho zastúpenia a pomoci, ktorú môžu znášať určité kategórie neúspešných strán sporu. V takýchto doplnkových pravidlách sa zohľadnia finančné zdroje navrhovateľa, ktorý je fyzickou osobou alebo malým alebo stredným podnikom. Výbor sa usiluje prijať takéto doplnkové pravidlá najneskôr rok po nadobudnutí platnosti tejto dohody.

ČLÁNOK 3.22

Výkon rozsudkov

1. Rozsudok vynesенý podľa tohto oddielu je vykonateľný až po nadobudnutí právoplatnosti podľa článku 3.18 ods. 4 (Rozsudok), článku 3.19 ods. 2 (Odvolacie konanie) alebo článku 3.19 ods. 3 (Odvolacie konanie). Právoplatné rozsudky súdu podľa tohto oddielu sú pre strany sporu záväzné a nemôže sa na ne vzťahovať revokácia, odvolanie, preskúmanie, zrušenie ani žiadny iný prostriedok nápravy¹.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že to strane sporu nebráni, aby súd požiadala o revíziu, opravu alebo výklad rozsudku, a to napríklad podľa článkov 50 a 51 dohovoru ICSID alebo článkov 37 a 38 rozhodcovských pravidiel UNCITRAL alebo zodpovedajúcich ustanovení iných predpisov uplatniteľných na predmetné konanie.

2. Každá zmluvná strana uzná rozsudok vyneseny podľa tejto dohody za záväzný a vymáha peňažnú povinnosť na svojom území, akoby išlo o právoplatný rozsudok súdu danej zmluvnej strany.
3. Výkon rozsudku sa riadi právnymi predpismi upravujúcimi výkon rozsudkov alebo rozhodcovských rozsudkov, ktoré platia tam, kde sa takýto výkon žiada.
4. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že článok 4.11 (Absencia priameho účinku) štvrtej kapitoly (Inštitucionálne, všeobecné a záverečné ustanovenia) nebráni uznaniu, výkonu alebo presadzovaniu rozsudkov vynesených podľa tohto oddielu.
5. Na účely článku I Newyorského dohovoru právoplatné rozsudky vydané podľa tohto oddielu sú rozhodcovskými rozsudkami týkajúcimi sa nárokov, ktoré sa považujú za vzniknuté z obchodného vzťahu alebo transakcie.
6. V záujme väčšej istoty a s výhradou odseku 1 treba uviesť, že ak bol uplatnený nárok v konaní na urovanie sporu podľa článku 3.6 ods. 1 písm. a) (Uplatnenie nárokov na súde), právoplatný rozsudok vydaný podľa tohto oddielu sa považuje za rozsudok podľa oddielu 6 kapitoly IV Dohovoru ICSID.

ČLÁNOK 3.23

Úloha zmluvných strán dohody

1. Žiadna zmluvná strana neposkytne diplomatickú ochranu ani neuplatní medzinárodný nárok v súvislosti so sporom, v prípade ktorého sa jeden z jej investorov a druhá zmluvná strana dohodli, že ho predložia, alebo ho už predložili, na konanie na urovanie sporu podľa tohto oddielu, s výnimkou prípadu, keď táto druhá zmluvná strana nedodržiava a neplní rozsudok vynesенý v takomto spore. „Diplomatická ochrana“ na účely tohto odseku nezahŕňa neformálne diplomatické výmeny, ktorých jediným účelom je uľahčenie urovnania sporu.
2. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že odsekom 1 sa nevylučuje možnosť, aby zmluvná strana použila postupy urovnávania sporov podľa oddielu B (Riešenie sporov medzi zmluvnými stranami) tretej kapitoly (Urovnávanie sporov) v súvislosti so všeobecne záväzným opatrením, a to aj v prípade, keď dané opatrenie údajne porušilo túto dohodu, pokiaľ ide o konkrétnu investíciu, v súvislosti s ktorou bol uplatnený nárok podľa článku 3.6 (Uplatnenie nárokov na súde), a nie je ním dotknutý článok 3.17 (Zmluvná strana, ktorá nie je stranou sporu).

ČLÁNOK 3.24

Spojenie vecí

1. Ak dva alebo viaceré nároky, ktoré boli uplatnené samostatne podľa článku 3.6 (Uplatnenie nárokov na súde), spája právna alebo skutková otázka a vyplývajú z tých istých udalostí alebo okolností, strana sporu môže požiadať o vytvorenie samostatného senátu súdu (ďalej aj „senát rozhodujúci v spojených veciach“) a požiadať, aby takýto senát vydal rozhodnutie o spojení vecí v súlade s:

- a) dohodou všetkých strán sporu, na ktoré sa má uvedené rozhodnutie vzťahovať, pričom v takomto prípade strany sporu predložia spoločnú žiadosť v súlade s odsekom 3, alebo
- b) odsekmi 2 až 12, ak sa má rozhodnutie vzťahovať len na jedného odporcu.

2. Strana sporu, ktorá žiada o rozhodnutie o spojení vecí, najprv doručí oznámenie ostatným stranám sporu, na ktoré sa má dané rozhodnutie vzťahovať. V oznámení sa uvedú:

- a) názvy a adresy všetkých strán sporu, na ktoré sa má rozhodnutie vzťahovať;
- b) nároky alebo ich časti, na ktoré sa má rozhodnutie vzťahovať, a
- c) dôvody požadovaného rozhodnutia.

Strany sporu sa usilujú dosiahnuť dohodu, pokiaľ ide o požadované rozhodnutie o spojení vecí a o uplatniteľné pravidlá urovnávania sporov.

3. Ak strany sporu uvedené v odseku 2 nedosiahnu dohodu o spojení vecí do 30 dní odo dňa oznámenia, jedna strana sporu môže podať žiadosť o rozhodnutie o spojení vecí podľa odsekov 3 až 7. Žiadosť sa v písomnej forme doručí predsedovi súdu a všetkým stranám sporu, na ktoré sa má dané rozhodnutie vzťahovať. V takejto žiadosti sa uvádzajú:

- a) názvy a adresy všetkých strán sporu, na ktoré sa má rozhodnutie vzťahovať;
- b) nároky alebo ich časti, na ktoré sa má rozhodnutie vzťahovať, a
- c) dôvody požadovaného rozhodnutia.

Ak strany sporu dosiahnu dohodu o spojení nárokov, podajú predsedovi súdu spoločnú žiadosť v súlade s týmto odsekom.

4. Pokiaľ predseda súdu v lehote 30 dní odo dňa doručenia žiadosti podľa odseku 3 neskonštatuje, že žiadosť je zjavne nedôvodná, vytvorí sa senát súdu rozhodujúci v spojených veciach v súlade s článkom 3.9 ods. 8 (Súd prvého stupňa).

5. Senát súdu rozhodujúci v spojených veciach vedie konanie takto:

- a) pokiaľ sa strany sporu nedohodnú inak, v prípade, že všetky nároky, v súvislosti s ktorými sa žiada o rozhodnutie o spojení vecí, boli uplatnené podľa tých istých pravidiel urovnávania sporov, senát rozhodujúci v spojených veciach koná podľa tých istých pravidiel urovnávania sporov;
- b) ak nároky, v súvislosti s ktorými sa žiada o rozhodnutie o spojení vecí, neboli uplatnené podľa tých istých pravidiel urovnávania sporov:
 - i) strany sporu sa môžu dohodnúť na pravidlách urovnávania sporov dostupných podľa článku 3.6 (Uplatnenie nárokov na súde), ktoré sa budú vzťahovať na konanie v spojených veciach, alebo
 - ii) ak strany sporu nie sú schopné dohodnúť sa na tých istých pravidlách urovnávania sporov do 30 dní odo dňa podania žiadosti podľa odseku 3, na konanie v spojených veciach sa uplatňujú pravidlá rozhodcovského konania UNCITRAL.

6. Ak senát rozhodujúci v spojených veciach dospeje k záveru, že dva alebo viaceré nároky, ktoré boli uplatnené podľa článku 3.6 (Uplatnenie nárokov na súde) spája právna alebo skutková otázka a vyplývajú z tých istých udalostí alebo okolností, môže v záujme spravodlivého a účinného riešenia nárokov vrátane konzistentnosti rozsudkov a po vypočutí strán sporu rozhodnutím:

- a) prevziať právomoc, konať a rozhodnúť spoločne vo veci všetkých nárokov alebo ich časti alebo

b) prevziať právomoc, konať a rozhodnúť vo veci jedného alebo viacerých nárokov, rozhodnutie vo veci ktorých by podľa jeho názoru pomohlo pri riešení ostatných nárokov.

7. Ak bol vytvorený senát rozhodujúci v spojených veciach, navrhovateľ, ktorý si uplatnil nárok podľa článku 3.6 (Uplatnenie nárokov na súde) a ktorý nebol uvedený v žiadosti podanej podľa odseku 3, môže senát rozhodujúci v spojených veciach písomne požiadať, aby ho zahrnul do akéhokoľvek rozhodnutia vydaného podľa odseku 6. Takáto žiadosť musí spĺňať požiadavky uvedené v odseku 3.

8. Na žiadosť strany sporu môže senát rozhodujúci v spojených veciach až do vydania svojho rozhodnutia podľa odseku 6 rozhodnúť o prerušení konania senátu zriadeného podľa článku 3.9 (Súd prvého stupňa), pokiaľ senát zriadený podľa článku 3.9 už svoje konanie neodložil.

9. Senát súdu zriadený podľa článku 3.9 (Súd prvého stupňa) stráca právomoc rozhodovať vo veci nároku alebo častí nároku, nad ktorou prevzal právomoc senát rozhodujúci v spojených veciach, a konanie senátu zriadeného podľa článku 3.9 (Súd prvého stupňa) sa zodpovedajúcim spôsobom preruší alebo odloží.

10. Rozsudok senátu rozhodujúceho v spojených veciach týkajúci sa nárokov alebo častí nárokov, nad ktorými prevzal právomoc, je záväzný pre senáty zriadené podľa článku 3.9 (Súd prvého stupňa), pokiaľ ide o tieto nároky, odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku podľa článku 3.18 ods. 4 (Rozsudky), článku 3.19 ods. 2 (Odvolacie konanie) alebo článku 3.19 ods. 3 (Odvolacie konanie).

11. Navrhovateľ môže svoj nárok, na ktorý sa vzťahuje spojenie vecí, alebo jeho časť, vziať späť v konaní na urovnanie sporu podľa tohto článku pod podmienkou, že takýto nárok alebo jeho časť sa už následne nesmie opätovne uplatniť podľa článku 3.6 (Uplatnenie nárokov na súde).

12. Senát rozhodujúci v spojených veciach môže na žiadosť jednej zo strán sporu prijať také opatrenia, ktoré považuje za vhodné na zachovanie dôvernosti chránených informácií tejto strany sporu vo vzťahu k iným stranám sporu. Takéto opatrenia môžu zahŕňať umožnenie predkladania upravených verzií dokumentov obsahujúcich chránené informácie ostatným stranám sporu alebo opatrenia, ktorými sa zaistí, aby časti pojednávania boli neverejné.

ODDIEL B

RIEŠENIE SPOROV MEDZI ZMLUVNÝMI STRANAMI

ČLÁNOK 3.25

Rozsah pôsobnosti

Ak nie je výslovne stanovené inak, tento oddiel sa uplatňuje na akýkoľvek spor medzi zmluvnými stranami v súvislosti s výkladom a uplatňovaním ustanovení tejto dohody.

ČLÁNOK 3.26

Konzultácie

1. Zmluvné strany sa usilujú vyriešiť všetky spory v súvislosti s výkladom a uplatňovaním ustanovení uvedených v článku 3.25 (Rozsah pôsobnosti) prostredníctvom konzultácií započatých v dobrej viere s cieľom dosiahnuť riešenie na základe vzájomnej dohody.
2. Zmluvná strana požiadava o konzultácie prostredníctvom písomnej žiadosti adresovanej druhej zmluvnej strane a v kópii výboru, v ktorej uvedie dôvody svojej žiadosti o konzultácie vrátane identifikácie sporných opatrení, uplatniteľných ustanovení uvedených v článku 3.25 (Rozsah pôsobnosti) a dôvodov, pre ktoré sa domnieva, že opatrenia sú nezlučiteľné s tými ustanoveniami.
3. Konzultácie sa uskutočnia do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti a budú prebiehať na území zmluvnej strany, voči ktorej sťažnosť smerovala, ak sa zmluvné strany nedohodnú inak. Konzultácie sa považujú za ukončené do 60 dní odo dňa doručenia žiadosti, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak. Konzultácie sú dôverné a nie sú nimi dotknuté práva žiadnej zmluvnej strany v rámci akýchkoľvek ďalších konaní.
4. Konzultácie o naliehavých záležitostiach sa uskutočnia do 15 dní odo dňa doručenia žiadosti a považujú sa za ukončené do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak.

5. Ak zmluvná strana, ktorej je žiadosť o konzultácie adresovaná, neodpovie na žiadosť do desiatich dní odo dňa jej doručenia, alebo ak sa konzultácie neuskutočnia v lehotách stanovených v odseku 3 alebo v odseku 4, alebo ak boli konzultácie ukončené bez toho, aby sa dospelo k riešeniu na základe vzájomnej dohody, sťažujúca sa zmluvná strana môže požiadať o zriadenie rozhodcovského tribunálu v súlade s článkom 3.28 (Začatie rozhodcovského konania).

ČLÁNOK 3.27

Mediácia

Ktorákoľvek zo zmluvných strán môže požiadať druhú zmluvnú stranu, aby začali mediačné konanie podľa prílohy 10 (Mediačné konanie v prípade sporov medzi zmluvnými stranami) v súvislosti s akýmkoľvek opatrením, ktoré má nepriaznivý vplyv na investície medzi zmluvnými stranami.

ČLÁNOK 3.28

Začatie rozhodcovského konania

1. Ak sa zmluvným stranám nepodarí vyriešiť spor prostredníctvom konzultácií ustanovených v článku 3.26 (Konzultácie), sťažujúca sa zmluvná strana môže požiadať o zriadenie rozhodcovského tribunálu v súlade s týmto článkom.

2. Žiadosť o zriadenie rozhodcovského tribunálu sa podáva písomne zmluvnej strane, voči ktorej sťažnosť smeruje, a výboru. Sťažujúca sa zmluvná strana vo svojej žiadosti uvedie konkrétne sporné opatrenie a vysvetlí, ako by toto opatrenie mohlo porušovať ustanovenia uvedené v článku 3.25 (Rozsah pôsobnosti), a to tak, aby bol dostatočne zrejмый právny základ sťažnosti.

ČLÁNOK 3.29

Zriadenie rozhodcovského tribunálu

1. Rozhodcovský tribunál sa skladá z troch rozhodcov.
2. Do piatich dní odo dňa doručenia žiadosti uvedenej v článku 3.28 (Začatie rozhodcovského konania) ods. 1 zmluvnej strane, voči ktorej sťažnosť smeruje, začnú zmluvné strany konzultácie s cieľom dohodnúť sa na zložení rozhodcovského tribunálu.
3. V prípade, že zmluvné strany v lehote desiatich dní odo dňa začatia konzultácií uvedených v odseku 2 nie sú schopné dohodnúť sa na výbere predsedu rozhodcovského tribunálu, predseda výboru alebo jeho zástupca v lehote 20 dní odo dňa začatia konzultácií uvedených v odseku 2 vyberú žrebovom jedného rozhodcu, ktorý bude vykonávať funkciu predsedu, zo zoznamu uvedeného v článku 3.44 (Zoznamy rozhodcov) ods. 1.

4. V prípade, že zmluvné strany sa v lehote desiatich dní odo dňa začatia konzultácií uvedených v odseku 2 nie sú schopné dohodnúť na rozhodcoch:

- a) každá zmluvná strana môže v lehote 15 dní odo dňa začatia konzultácií uvedených v odseku 2 vybrať jedného rozhodcu, ktorý nebude vykonávať funkciu predsedu, z osôb na zozname zostavenom podľa článku 3.44 (Zoznamy rozhodcov) ods. 2, a
- b) ak niektorá zo zmluvných strán nevyberie rozhodcu podľa odseku 4 písm. a), predseda výboru alebo jeho zástupca v lehote 20 dní odo dňa začatia konzultácií uvedených v odseku 2 vyberú žrebovom zostávajúceho rozhodcu spomedzi osôb navrhnutých uvedenou zmluvnou stranou podľa článku 3.44 (Zoznamy rozhodcov) ods. 2.

5. Ak zoznam uvedený v článku 3.44 (Zoznamy rozhodcov) ods. 2 nie je zostavený v lehote požadovanej na účely odseku 4:

- a) ak obe zmluvné strany navrhli osoby podľa článku 3.44 (Zoznamy rozhodcov) ods. 2, každá zmluvná strana môže vybrať jedného rozhodcu, ktorý nebude vykonávať funkciu predsedu, spomedzi navrhnutých osôb v lehote 15 dní odo dňa začatia konzultácií uvedených v odseku 2. Ak niektorá zmluvná strana rozhodcu nevyberie, predseda výboru alebo jeho zástupca vyberú tohto rozhodcu žrebovaním spomedzi osôb navrhnutých zmluvnou stranou, ktorá nevybrala svojho rozhodcu, alebo

- b) ak len jedna zmluvná strana navrhla osoby podľa článku 3.44 (Zoznamy rozhodcov) ods. 2, každá zmluvná strana môže vybrať jedného rozhodcu, ktorý nebude vykonávať funkciu predsedu, spomedzi navrhnutých osôb v lehote 15 dní odo dňa začatia konzultácií uvedených v odseku 2. Ak niektorá zmluvná strana nevyberie rozhodcu, predseda výboru alebo jeho zástupca vyberú tohto rozhodcu žrebovaním spomedzi navrhnutých osôb.
6. Ak zoznam ustanovený v článku 3.44 (Zoznamy rozhodcov) ods. 1 nie je zostavený v lehote požadovanej na účely odseku 3, predseda sa vyberie žrebovaním spomedzi bývalých členov Odvolacieho orgánu WTO, ktorí nie sú fyzickými osobami zmluvnej strany.
7. Za dátum zriadenia rozhodcovského tribunálu sa považuje dátum, keď bol vybraný posledný z troch rozhodcov.
8. Nahradenie rozhodcov sa uskutoční len z dôvodov podrobne uvedených v pravidlách 18 až 24 prílohy 9 (Rokovací poriadok pre rozhodcovské konanie) a v súlade s tam podrobne uvedenými postupmi.

ČLÁNOK 3.30

Predbežné rozhodnutia o naliehavosti

Ak o to niektorá zmluvná strana požiada, rozhodcovský tribunál vydá do desiatich dní odo dňa svojho zriadenia predbežné rozhodnutie o tom, či pokladá vec za naliehavú.

ČLÁNOK 3.31

Predbežná správa tribunálu

1. Rozhodcovský tribunál predloží zmluvným stranám predbežnú správu obsahujúcu skutkové zistenia, uplatniteľnosť príslušných ustanovení tejto dohody a základné odôvodnenie všetkých zistení a odporúčaní, a to najneskôr 90 dní odo dňa zriadenia rozhodcovského tribunálu. Ak rozhodcovský tribunál usúdi, že túto lehotu nemožno dodržať, predseda rozhodcovského tribunálu o tom bezodkladne písomne informuje zmluvné strany a výbor, pričom uvedie dôvody omeškania a deň predpokladaného predloženia predbežnej správy rozhodcovského tribunálu. Rozhodcovský tribunál by za žiadnych okolností nemal predložiť svoju predbežnú správu neskôr ako 120 dní odo dňa svojho zriadenia.
2. Ktorákoľvek zmluvná strana môže rozhodcovskému tribunálu podať písomnú žiadosť o preskúmanie konkrétnych aspektov predbežnej správy v lehote 30 dní odo dňa jej predloženia.
3. V nalievavých prípadoch rozhodcovský tribunál vynaloží čo najväčšie úsilie, aby vydal svoju predbežnú správu v polovičnej lehote, než aká je stanovená v odseku 1, a každá zmluvná strana môže rozhodcovskému tribunálu predložiť písomnú žiadosť o preskúmanie konkrétnych aspektov predbežnej správy v lehote 15 dní od predloženia tejto správy.
4. Po zvážení písomných pripomienok zmluvných strán k predbežnej správe rozhodcovský tribunál môže zmeniť svoju správu a vykonať každé ďalšie preskúmanie, ktoré bude považovať za potrebné. Zistenia záverečného rozhodnutia rozhodcovského tribunálu obsahujú dostatočný rozbor argumentov predložených vo fáze predbežného preskúmania a jasné odpovede na písomné pripomienky oboch zmluvných strán.

ČLÁNOK 3.32

Rozhodnutie rozhodcovského tribunálu

1. Rozhodcovský tribunál predloží svoje rozhodnutie zmluvným stranám a výboru najneskôr do 150 dní odo dňa svojho zriadenia. Ak rozhodcovský tribunál usúdi, že túto lehotu nemožno dodržať, predseda rozhodcovského tribunálu o tom bezodkladne písomne informuje zmluvné strany a výbor a uvedie dôvody omeškania a deň predpokladaného predloženia rozhodnutia rozhodcovského tribunálu. Rozhodcovský tribunál by za žiadnych okolností nemal vydať svoje rozhodnutie neskôr ako 180 dní odo dňa svojho zriadenia.
2. V naliehavých prípadoch rozhodcovský tribunál vynaloží čo najväčšie úsilie, aby vydal svoje rozhodnutie do 75 dní odo dňa svojho zriadenia. Rozhodcovský tribunál by za žiadnych okolností nemal vydať svoje rozhodnutie neskôr ako 90 dní odo dňa svojho zriadenia.

ČLÁNOK 3.33

Splnenie rozhodnutia rozhodcovského tribunálu

Každá zmluvná strana prijme všetky opatrenia potrebné na to, aby v dobrej viere splnila rozhodnutie rozhodcovského tribunálu, a zmluvné strany sa budú snažiť o dosiahnutie dohody v otázke lehoty na splnenie tohto rozhodnutia.

ČLÁNOK 3.34

Primeraná lehota na splnenie rozhodnutia

1. Najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia oznámenia o rozhodnutí rozhodcovského tribunálu zmluvným stranám zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, oznámi sťažujúcej sa zmluvnej strane a výboru lehotu, ktorú bude potrebovať na splnenie rozhodnutia rozhodcovského tribunálu (ďalej len „primeraná lehota“), ak nie je možné rozhodnutie splniť okamžite.
2. Ak sa zmluvné strany nedohodnú na primeranej lehote na splnenie rozhodnutia rozhodcovského tribunálu, sťažujúca sa zmluvná strana do 20 dní odo dňa doručenia oznámenia podľa odseku 1 vykonaného zmluvnou stranou, voči ktorej sťažnosť smerovala, písomne požiada pôvodný rozhodcovský tribunál, aby určil primeranú lehotu. Takáto žiadosť sa súčasne oznámi druhej zmluvnej strane a výboru. Pôvodný rozhodcovský tribunál vydá svoje rozhodnutie zmluvným stranám a oznámi ho výboru v lehote 20 dní odo dňa predloženia žiadosti.
3. Ak niektorý člen pôvodného rozhodcovského tribunálu už nie je k dispozícii, uplatňujú sa postupy stanovené v článku 3.29 (Zriadenie rozhodcovského tribunálu). Lehota na vydanie rozhodnutia je 35 dní odo dňa predloženia žiadosti uvedenej v odseku 2.
4. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, písomne informuje sťažujúcu sa zmluvnú stranu o pokroku pri plnení rozhodnutia rozhodcovského tribunálu aspoň mesiac pred uplynutím primeranej lehoty.

5. Primeranú lehotu možno predĺžiť na základe vzájomnej dohody zmluvných strán.

ČLÁNOK 3.35

Preskúmanie opatrenia prijatého na splnenie rozhodnutia rozhodcovského tribunálu

1. Pred uplynutím primeranej lehoty oznámi zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, sťažujúcej sa zmluvnej strane a výboru všetky opatrenia, ktoré prijala na splnenie rozhodnutia rozhodcovského tribunálu.
2. V prípade, že medzi zmluvnými stranami sa vyskytnú nezhody týkajúce sa existencie alebo súladu akýchkoľvek opatrení oznámených podľa odseku 1 s ustanoveniami uvedenými v článku 3.25 (Rozsah pôsobnosti), sťažujúca sa zmluvná strana môže písomne požiadať pôvodný rozhodcovský tribunál o rozhodnutie v tejto veci. V takejto žiadosti sa uvedie konkrétne sporné opatrenie a ustanovenia uvedené v článku 3.25 (Rozsah pôsobnosti), s ktorými je opatrenie údajne v rozpore, a to spôsobom, aby bol zrejmý právny základ sťažnosti. Taká žiadosť tiež obsahuje vysvetlenie, ako predmetné opatrenie porušuje ustanovenia uvedené v článku 3.25 (Rozsah pôsobnosti). Pôvodný rozhodcovský tribunál oznámi svoje rozhodnutie v lehote 45 dní odo dňa predloženia žiadosti.
3. Ak niektorý člen pôvodného rozhodcovského tribunálu už nie je k dispozícii, uplatňujú sa postupy stanovené v článku 3.29 (Zriadenie rozhodcovského tribunálu). Lehota na vydanie rozhodnutia je 60 dní odo dňa predloženia žiadosti uvedenej v odseku 2.

ČLÁNOK 3.36

Dočasné prostriedky nápravy v prípade nesplnenia rozhodnutia

1. Ak zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, neoznámí pred uplynutím primeranej lehoty žiadne opatrenie prijaté na splnenie rozhodnutia rozhodcovského tribunálu, alebo ak rozhodcovský tribunál rozhodne, že žiadne také opatrenia neboli prijaté alebo že opatrenie oznámené podľa článku 3.35 (Preskúmanie opatrenia prijatého na splnenie rozhodnutia rozhodcovského tribunálu) ods. 1 je v rozpore so záväzkami tejto zmluvnej strany vyplývajúcimi z ustanovení uvedených v článku 3.25 (Rozsah pôsobnosti), zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, začne rokovania so sťažujúcou sa zmluvnou stranou s cieľom dospieť k obojstranne prijateľnej dohode o kompenzácii.
2. Ak sa nedosiahne žiadna dohoda o kompenzácii v lehote 30 dní odo dňa uplynutia primeranej lehoty alebo v lehote 30 dní od vydania rozhodnutia rozhodcovského tribunálu podľa článku 3.35 (Preskúmanie opatrenia prijatého na splnenie rozhodnutia rozhodcovského tribunálu) o tom, že žiadne opatrenia neboli prijaté na splnenie rozhodnutia rozhodcovského tribunálu alebo že opatrenie prijaté na splnenie rozhodnutia je v rozpore s ustanoveniami uvedenými v článku 3.25 (Rozsah pôsobnosti), sťažujúca sa zmluvná strana je oprávnená na základe oznámenia druhej zmluvnej strane a výboru prijať primerané opatrenia na úrovni rovnocennej zrušeniu alebo obmedzeniu spôsobenému daným porušením. V oznámení sa uvedú opatrenia, ktoré sa majú prijať. Sťažujúca sa zmluvná strana môže prijať takéto opatrenia kedykoľvek po uplynutí desiatich dní odo dňa doručenia oznámenia zmluvnej strane, voči ktorej sťažnosť smerovala, pokiaľ zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, nepožiadala o rozhodcovské konanie podľa odseku 3.

3. Ak sa zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, domnieva, že prijaté opatrenia nie sú rovnocenné zrušeniu alebo obmedzeniu spôsobenému porušením, môže písomne požiadať, aby pôvodný rozhodcovský tribunál rozhodol v tejto veci. Takáto žiadosť sa oznámi sťažujúcej sa zmluvnej strane a výboru pred uplynutím desaťdňovej lehoty uvedenej v odseku 2. Pôvodný rozhodcovský tribunál po prípadnom vyžiadaní si stanoviska expertov oznámi zmluvným stranám a výboru svoje rozhodnutie o úrovni pozastavenia plnenia záväzkov v lehote 30 dní odo dňa predloženia žiadosti. Opatrenia sa nesmú prijať, kým pôvodný rozhodcovský tribunál neoznámi svoje rozhodnutie, a každé opatrenie musí byť v súlade s rozhodnutím rozhodcovského tribunálu.

4. Ak niektorý člen pôvodného rozhodcovského tribunálu už nie je k dispozícii, uplatňujú sa postupy stanovené v článku 3.29 (Zriadenie rozhodcovského tribunálu). Lehota na vydanie rozhodnutia je 45 dní odo dňa predloženia žiadosti uvedenej v odseku 3.

5. Opatrenia uvedené v tomto článku sú dočasné a neuplatňujú sa po tom, čo:

- a) zmluvné strany dosiahli riešenie na základe vzájomnej dohody podľa článku 3.39 (Riešenie na základe vzájomnej dohody) alebo
- b) zmluvné strany dosiahli dohodu o tom, či zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, opatrením oznámeným podľa článku 3.37 (Preskúmanie opatrenia prijatého na splnenie rozhodnutia po prijatí dočasných prostriedkov nápravy pre neplnenie rozhodnutia) ods. 1 zabezpečila dosiahnutie súladu s ustanoveniami uvedenými v článku 3.25 (Rozsah pôsobnosti) alebo

- c) akékoľvek opatrenie, ktoré je v rozpore s ustanoveniami uvedenými v článku 3.25 (Rozsah pôsobnosti), bolo zrušené alebo zmenené tak, aby sa zabezpečil jeho súlad s uvedenými ustanoveniami podľa článku 3.37 (Preskúmanie opatrenia prijatého na splnenie rozhodnutia po prijatí dočasných prostriedkov nápravy pre neplnenie rozhodnutia) ods. 2.

ČLÁNOK 3.37

Preskúmanie opatrenia prijatého na splnenie rozhodnutia po prijatí dočasných prostriedkov nápravy pre neplnenie rozhodnutia

1. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, oznámi sťažujúcej sa zmluvnej strane a výboru všetky opatrenia prijaté na splnenie rozhodnutia rozhodcovského tribunálu a informuje ich o svojej žiadosti o ukončenie opatrení uplatňovaných sťažujúcou sa zmluvnou stranou.
2. Ak zmluvné strany nedosiahnu dohodu o tom, či zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, oznámeným opatrením zabezpečila dosiahnutie súladu s ustanoveniami uvedenými v článku 3.25 (Rozsah pôsobnosti) v lehote 30 dní odo dňa doručenia oznámenia, sťažujúca sa zmluvná strana písomne požiadava, aby pôvodný rozhodcovský tribunál rozhodol v tejto veci. Takáto žiadosť sa súčasne oznámi druhej zmluvnej strane a výboru. Rozhodnutie rozhodcovského tribunálu sa oznámi zmluvným stranám a výboru v lehote 45 dní odo dňa predloženia žiadosti. Ak rozhodcovský tribunál rozhodne, že opatrenie prijaté na splnenie rozhodnutia je v súlade s ustanoveniami uvedenými v článku 3.25 (Rozsah pôsobnosti), opatrenia uvedené v článku 3.36 (Dočasné prostriedky nápravy v prípade nesplnenia rozhodnutia) sa ukončia.

ČLÁNOK 3.38

Pozastavenie a ukončenie rozhodcovských konaní

1. Rozhodcovský tribunál na základe písomnej žiadosti oboch zmluvných strán kedykoľvek pozastaví svoju činnosť na obdobie, na ktorom sa zmluvné strany dohodnú a ktoré nepresahuje 12 mesiacov. Rozhodcovský tribunál svoju činnosť obnoví na konci tohto dohodnutého obdobia na základe písomnej žiadosti sťažujúcej sa zmluvnej strany alebo pred koncom tohto dohodnutého obdobia na základe písomnej žiadosti oboch zmluvných strán. Ak sťažujúca sa zmluvná strana nepožiada o obnovenie činnosti rozhodcovského tribunálu pred uplynutím dohodnutého obdobia pozastavenia činnosti, postupy urovnávania sporov začaté podľa tohto oddielu sa považujú za ukončené. S výhradou článku 3.45 (Vzťah k záväzkom vyplývajúcim z členstva vo WTO) nie sú pozastavením a ukončením činnosti rozhodcovského tribunálu dotknuté práva žiadnej zo zmluvných strán v inom konaní.
2. Zmluvné strany sa môžu kedykoľvek písomne dohodnúť na ukončení postupov urovnávania sporov začatých podľa tohto oddielu.

ČLÁNOK 3.39

Riešenie na základe vzájomnej dohody

Zmluvné strany môžu kedykoľvek dospieť k riešeniu sporu na základe vzájomnej dohody podľa tohto oddielu. Každé takéto riešenie oznámia výboru a rozhodcovskému tribunálu, ak bol zriadený. Ak sa vyžaduje, aby bolo rozhodnutie schválené podľa príslušných domácich postupov niektorej zmluvnej strany, uvedie sa táto skutočnosť v oznámení, a postupy urovnávania sporov začaté podľa tohto oddielu sa pozastavia. Ak sa takéto schválenie nevyžaduje, alebo po oznámení ukončenia všetkých takýchto domácich postupov, sa konanie ukončí.

ČLÁNOK 3.40

Rokovací poriadok

1. Postupy urovnávania sporov podľa tohto oddielu sú upravené v prílohe 9 (Rokovací poriadok pre rozhodcovské konanie).
2. Pojednávania rozhodcovského tribunálu sú verejné v súlade s prílohou 9 (Rokovací poriadok pre rozhodcovské konanie).

ČLÁNOK 3.41

Predkladanie informácií

1. Rozhodcovský tribunál môže na žiadosť niektorej zo zmluvných strán alebo z vlastného podnetu získať informácie z akéhokoľvek zdroja vrátane zmluvných strán zúčastnených na spore, ktorý pokladá za vhodný vo vzťahu ku konaniu rozhodcovského tribunálu. Rozhodcovský tribunál má tiež právo vyžiadať si príslušné stanoviská expertov, ak to pokladá za vhodné. Rozhodcovský tribunál vopred konzultuje výber týchto expertov so zmluvnými stranami. Všetky takto získané informácie sa musia oznámiť obom zmluvným stranám a musia sa im predložiť na vyjadrenie.
2. Zainteresované fyzické a právnické osoby zmluvných strán sú v súlade s prílohou 9 (Rokovací poriadok pre rozhodcovské konanie) oprávnené predložiť rozhodcovskému tribunálu informácie *amicus curiae*.

ČLÁNOK 3.42

Pravidlá výkladu

Rozhodcovský tribunál vykladá ustanovenia uvedené v článku 3.25 (Rozsah pôsobnosti) v súlade s obyčajovými výkladovými pravidlami medzinárodného práva verejného vrátane tých, ktoré sú kodifikované vo Viedenskom dohovore o zmluvnom práve. Ak je určitý záväzok vyplývajúci z tejto dohody totožný so záväzkom vyplývajúcim z Dohody o založení WTO, rozhodcovský tribunál vezme do úvahy akýkoľvek príslušný výklad stanovený v rozhodnutiach orgánu WTO na urovnávanie sporov. Rozhodnutia rozhodcovského tribunálu nemôžu rozširovať ani obmedzovať práva a povinnosti stanovené v ustanoveniach uvedených v článku 3.25 (Rozsah pôsobnosti).

ČLÁNOK 3.43

Rozhodnutia rozhodcovského tribunálu

1. Rozhodcovský tribunál vynaloží čo najväčšie úsilie, aby sa ku každému rozhodnutiu dospelo konsenzom. Ak však k rozhodnutiu nie je možné dospieť konsenzom, rozhodnutie v danej veci sa prijme väčšinou hlasov.
2. Každé rozhodnutie rozhodcovského tribunálu je záväzné pre zmluvné strany a nezakladá žiadne práva ani povinnosti fyzickým alebo právnickým osobám. Rozhodnutie obsahuje skutkové zistenia, uplatniteľnosť príslušných ustanovení uvedených v článku 3.25 (Rozsah pôsobnosti) a základné odôvodnenie všetkých zistení a záverov, ku ktorým rozhodcovský tribunál dospel. Výbor sprístupní rozhodnutie rozhodcovského tribunálu verejnosti v celom rozsahu, s výnimkou prípadov, keď sa rozhodne tak neurobiť s cieľom zabezpečiť dôvernosť akýchkoľvek informácií, ktoré jedna zo zmluvných strán označila za dôvernú.

ČLÁNOK 3.44

Zoznamy rozhodcov

1. Zmluvné strany po nadobudnutí platnosti tejto dohody zostavia zoznam piatich osôb, ktoré sú ochotné a schopné zastávať funkciu predsedu rozhodcovského tribunálu uvedeného v článku 3.29 (Zriadenie rozhodcovského tribunálu).

2. Výbor najneskôr do šiestich mesiacov po nadobudnutí platnosti tejto dohody zostaví zoznam aspoň desiatich osôb, ktoré sú ochotné a schopné zastávať funkciu rozhodcov. Každá zmluvná strana po nadobudnutí platnosti tejto dohody navrhne aspoň päť osôb na vykonávanie funkcie rozhodcu.
3. Výbor zabezpečuje udržiavanie zoznamu osôb na vykonávanie funkcie predsedu zostaveného podľa odseku 1 a zoznamu osôb na vykonávanie funkcie rozhodcu zostaveného podľa odseku 2.
4. Rozhodcovia musia mať osobitné vedomosti alebo skúsenosti v oblasti práva a medzinárodného obchodu alebo v oblasti urovnávania sporov vyplývajúcich z medzinárodných obchodných dohôd. Musia byť nezávislí, musia vykonávať funkciu osobne, nesmú byť spojení s vládou žiadnej zmluvnej strany a musia konať v súlade s prílohou 11 (Kódex správania pre rozhodcov a mediátorov).

ČLÁNOK 3.45

Vzťah k záväzkom vyplývajúcim z členstva vo WTO

1. Uplatnením ustanovení tohto oddielu o urovnávaní sporov nie sú dotknuté žiadne opatrenia v rámci WTO vrátane konaní o urovnaní sporov.

2. Bez ohľadu na odsek 1, ak niektorá zo zmluvných strán začala v súvislosti s konkrétnym opatrením konanie o urovaní sporu, buď podľa tohto oddielu alebo podľa Dohody o založení WTO, nesmie začať konanie o urovaní sporu týkajúce sa toho istého opatrenia na inom fóre dovtedy, kým sa neskončí prvé konanie. Žiadna zmluvná strana okrem toho nezačne konanie o urovaní sporu podľa tohto oddielu a podľa Dohody o založení WTO s výnimkou prípadu, keď sa spor týka záväzkov, ktoré sa v rámci uvedených dvoch dohôd výrazne odlišujú, alebo keď zvolený rozhodcovský orgán nemôže rozhodnúť o žiadosti o nápravu v súvislosti s dotknutým záväzkom z procesných alebo jurisdikčných dôvodov, pričom táto nemožnosť nie je spôsobená porušením povinnosti zmluvnej strany, ktorá je stranou sporu, konať s náležitou starostlivosťou.

3. Na účely odseku 2:

- a) konania o urovaní sporov podľa Dohody o založení WTO sa pokladajú za začaté od momentu podania žiadosti zmluvnej strany o zriadenie rozhodcovského tribunálu podľa článku 6 Dohovoru WTO o pravidlách a postupoch pri urovaní sporov, ktorý tvorí prílohu 2 k Dohode o založení WTO, a pokladajú sa za ukončené, keď orgán WTO na urovanie sporov prijme správu rozhodcovského tribunálu a/alebo prípadne správu odvolacieho orgánu podľa článku 16 a článku 17 ods. 14 uvedeného dohovoru, a
- b) konania o urovaní sporov podľa tohto oddielu sa pokladajú za začaté od momentu podania žiadosti zmluvnej strany o zriadenie rozhodcovského tribunálu podľa článku 3.28 (Začatie rozhodcovského konania) ods. 1 a pokladajú sa za ukončené, keď rozhodcovský tribunál vydá svoje rozhodnutie zmluvným stranám a výboru podľa článku 3.32 (Rozhodnutie rozhodcovského tribunálu) ods. 2 alebo keď zmluvné strany dospejú k riešeniu na základe vzájomnej dohody podľa článku 3.39 (Riešenie na základe vzájomnej dohody).

4. Žiadne z ustanovení tohto oddielu nebráni zmluvnej strane, aby uplatnila pozastavenie plnenia záväzkov, ktoré schválil orgán WTO na urovnávanie sporov. Na Dohodu o založení WTO ani na EUSFTA sa nemožno odvolávať cieľom zabrániť zmluvnej strane prijať primerané opatrenia podľa článku 3.36 (Dočasné prostriedky nápravy v prípade nesplnenia rozhodnutia) tohto oddielu.

ČLÁNOK 3.46

Lehoty

1. Všetky lehoty stanovené v tomto oddiele vrátane lehôt, ktoré majú rozhodcovské tribunály na oznámenie svojich rozhodnutí, sa počítajú v kalendárnych dňoch, pričom prvým dňom je deň nasledujúci po úkonoch alebo skutočnostiach, na ktoré odkazujú, pokiaľ nie je stanovené inak.
2. Všetky lehoty uvedené v tomto oddiele sa môžu zmeniť na základe vzájomnej dohody zmluvných strán.

ŠTVRTÁ KAPITOLA

INŠTITUCIONÁLNE, VŠEOBECNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 4.1

Výbor

1. Zmluvné strany týmto zriaďujú výbor zložený zo zástupcov zmluvnej strany EÚ a Singapuru (ďalej len „výbor“).
2. Výbor zasadá každé dva roky striedavo v Únii alebo Singapure alebo bez zbytočného odkladu na žiadosť niektorej zo zmluvných strán. Výboru spolupredsedá člen Európskej komisie zodpovedný za obchod a minister obchodu a priemyslu Singapuru alebo ich príslušní zástupcovia. Výbor sa dohodne na svojom harmonograme zasadnutí a stanoví svoj program a môže prijať vlastný rokovací poriadok.
3. Výbor:
 - a) zabezpečuje riadne fungovanie tejto dohody;
 - b) dohliada na vykonávanie a uplatňovanie tejto dohody a uľahčuje ich a podporuje všeobecné ciele dohody;

- c) posudzuje spôsoby ďalšieho posilnenia investičných vzťahov medzi zmluvnými stranami;
- d) skúma problémy, ktoré môžu vzniknúť pri vykonávaní oddielu A (Riešenie sporov medzi investormi a zmluvnými stranami) tretej kapitoly (Urovnávanie sporov) a zvažuje ich možné zlepšenie, predovšetkým so zreteľom na skúsenosti a dianie na iných medzinárodných fórach;
- e) preskúmava fungovanie tretej kapitoly (Urovnávanie sporov) oddielu A (Riešenie sporov medzi investormi a zmluvnými stranami) vo všeobecnosti, pričom zohľadňuje akékoľvek otázky vyplývajúce z úsilia o zriadenie mechanizmu urovnávania mnohostranných sporov, ktorý sa predpokladá v článku 3.12 (Mechanizmus urovnávania mnohostranných sporov);
- f) bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia tretej kapitoly (Urovnávanie sporov), usiluje sa riešiť problémy, ktoré môžu vzniknúť v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, alebo riešiť spory, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti s výkladom alebo uplatňovaním tejto dohody, a
- g) posudzuje akékoľvek iné záležitosti týkajúce sa oblasti, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda.

4. Výbor sa môže na základe dohody zmluvných strán a po ukončení ich príslušných právnych požiadaviek a postupov rozhodnúť:

- a) vymenovať členov súdu a členov odvolacieho súdu podľa článku 3.9 (Súd prvého stupňa) ods. 2 a článku 3.10 (Odvolací súd) ods. 2, znížiť alebo zvýšiť počet členov podľa článku 3.9 ods. 3 a článku 3.10 ods. 3 a odvolať člena súdu alebo odvolacieho súdu podľa článku 3.11 (Etika) ods. 5;

- b) stanoviť mesačné paušálne honoráre členov súdu a odvolacieho súdu podľa článku 3.9 ods. 12 a článku 3.10 ods. 11 a sumu denných odmien členov pôsobiacich v senáte odvolacieho súdu a predsedov súdu a odvolacieho súdu podľa článku 3.10 ods. 12 a článku 3.9 ods. 13;
- c) zmeniť paušálny honorár a iné odmeny pre členov a výdavky členov súdu a odvolacieho súdu na pravidelnú mzdu podľa článku 3.9 ods. 15 a článku 3.10 ods. 13;
- d) určiť akékoľvek prípadné prechodné opatrenia podľa článku 3.12 (Mechanizmus urovnávania mnohostranných sporov);
- e) prijať doplnkové pravidlá o poplatkoch podľa článku 3.21 ods. 5 (Trovy);
- f) prijať výklad ustanovení tejto dohody, ktorý je záväzný pre zmluvné strany a pre všetky subjekty zriadené podľa tejto dohody vrátane súdu a odvolacieho súdu uvedených v tretej kapitole (Urovnávanie sporov) oddielu A (Riešenie sporov medzi investormi a zmluvnými stranami) a rozhodcovských tribunálov uvedených v tretej kapitole (Urovnávanie sporov) oddielu B (Riešenie sporov medzi investormi a zmluvnými stranami), a
- g) prijať pravidlá, ktorými sa dopĺňajú uplatniteľné pravidlá urovnávania sporov alebo pravidlá uvedené v prílohách. Takéto pravidlá sú záväzné pre súd a odvolací súd uvedený v tretej kapitole (Urovnávanie sporov) oddielu A (Riešenie sporov medzi investormi a zmluvnými stranami) a rozhodcovské tribunály uvedené v tretej kapitole (Urovnávanie sporov) oddielu B (Riešenie sporov medzi investormi a zmluvnými stranami).

ČLÁNOK 4.2

Prijímanie rozhodnutí

1. Zmluvné strany môžu prijímať rozhodnutia vo výbore v prípadoch ustanovených v tejto dohode. Rozhodnutia prijaté vo výbore sú záväzné pre zmluvné strany, ktoré musia prijať opatrenia potrebné na ich vykonanie.
2. Výbor môže vydávať príslušné odporúčania v prípadoch ustanovených v tejto dohode.
3. Výbor vypracúva rozhodnutia a odporúčania na základe dohody medzi zmluvnými stranami.

ČLÁNOK 4.3

Zmeny

1. Zmluvné strany sa môžu dohodnúť na zmenách tejto dohody. Zmeny dohody nadobúdajú platnosť po tom, čo si zmluvné strany vymenia písomné oznámenia potvrdzujúce, že splnili svoje príslušné platné právne požiadavky a postupy, ako sa stanovuje v nástroji, ktorým sa dohoda mení.

2. Bez ohľadu na odsek 1 môžu zmluvné strany vo výbore prijímať v prípadoch stanovených v tejto dohode rozhodnutia, ktorými sa mení táto dohoda.

ČLÁNOK 4.4

Výnimka z dôvodov obozretnosti

1. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že niektorej strane bráni prijať alebo zachovávať z dôvodov obozretnosti primerané opatrenia zamerané napríklad na:

- a) ochranu investorov, vkladateľov, poistencov alebo osôb, voči ktorým má poskytovateľ finančných služieb fiduciárnu povinnosť;
- b) zachovanie bezpečnosti, finančného zdravia, integrity alebo finančnej zodpovednosti poskytovateľov finančných služieb alebo
- c) zabezpečenie integrity a stability finančného systému zmluvnej strany.

2. Tieto opatrenia nesmú byť väčšou záťažou, než je potrebné na dosiahnutie ich cieľa, a nesmú byť prostriedkom svojvoľnej alebo bezdôvodnej diskriminácie voči poskytovateľom finančných služieb druhej zmluvnej strany v porovnaní s vlastnými obdobnými poskytovateľmi finančných služieb, ani skrytým obmedzením obchodu so službami.

3. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že vyžaduje, aby zmluvná strana zverejňovala informácie týkajúce sa záležitostí a účtov jednotlivých spotrebiteľov alebo akékoľvek dôverné informácie alebo informácie chránené vlastníckymi právami, ktorými disponujú verejnoprávne subjekty.

ČLÁNOK 4.5

Bezpečnostné výnimky

Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že:

- a) niektorej zo zmluvných strán ukladá povinnosť poskytnúť akúkoľvek informáciu, ktorej zverejnenie je podľa tejto zmluvnej strany v rozpore s jej základnými bezpečnostnými záujmami;
- b) niektorej zo zmluvných strán bráni prijať akékoľvek opatrenie, ktoré považuje za nevyhnutné na ochranu svojich základných bezpečnostných záujmov:
 - i) spojených s výrobou zbraní, munície a vojenského materiálu alebo s obchodom s nimi a súvisiacich s obchodom s iným tovarom a materiálmi a s hospodárskymi činnosťami vykonávanými priamo alebo nepriamo na účely zásobovania vojenského zariadenia;
 - ii) v súvislosti s poskytovaním služieb, ktoré sa vykonáva priamo alebo nepriamo na účely zásobovania vojenského zariadenia;

- iii) v súvislosti so štiepnymi alebo termonukleárnymi materiálmi alebo materiálmi, z ktorých sa vyrábajú, alebo
 - iv) prijaté v čase vojny alebo inej krízy medzinárodných vzťahov alebo prijaté na ochranu kritickej verejnej infraštruktúry (to sa týka komunikačnej, energetickej a vodohospodárskej infraštruktúry, ktorá slúži na zaistenie poskytovania základných tovarov a služieb širokej verejnosti) pred úmyselnými pokusmi o jej vyradenie z prevádzky alebo narušenie jej fungovania;
- c) niektorej zmluvnej strane bráni prijat' akékoľvek opatrenie v záujme udržania medzinárodného mieru a bezpečnosti.

ČLÁNOK 4.6

Zdaňovanie

1. Táto dohoda sa uplatňuje na daňové opatrenia, iba pokiaľ je takéto uplatňovanie potrebné na zabezpečenie účinnosti ustanovení tejto dohody¹.

¹ Pojem „ustanovenia tejto dohody“ znamená ustanovenia, ktorými sa priznáva:
a) nediskriminačné zaobchádzanie s investormi spôsobom a v rozsahu, ktoré sú ustanovené v článku 2.3 (Národné zaobchádzanie), a
b) investorom a ich investíciám ochrana proti vyvlastneniu spôsobom a v rozsahu, ktoré sú ustanovené v článku 2.6 (Vyvlastnenie).

2. Žiadnym z ustanovení tejto dohody nie sú dotknuté práva a povinnosti Únie alebo ktoréhokoľvek z jej členských štátov alebo práva a povinnosti Singapuru vyplývajúce z akejkoľvek daňovej zmluvy medzi Úniou a Singapurom alebo medzi ktorýmkoľvek z členských štátov Únie a Singapurom. V prípade akéhokoľvek rozporu medzi touto dohodou a takouto zmluvou je vo veci rozpornej otázky rozhodná daná zmluva. V prípade daňovej zmluvy medzi Úniou a Singapurom alebo medzi ktorýmkoľvek z členských štátov Únie a Singapurom nesú výhradnú zodpovednosť za určenie, či existuje akýkoľvek rozpor medzi touto dohodou a uvedenou zmluvou, príslušné orgány podľa uvedenej zmluvy.

3. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že niektorej zmluvnej strane bráni, aby prijala alebo zachovala daňové opatrenia, ktoré rozlišujú daňovníkov na základe racionálnych kritérií, ako sú napríklad daňovníci, ktorí nie sú v rovnakej situácii, najmä pokiaľ ide o ich miesto pobytu alebo miesto, kde je investovaný ich kapitál¹.

4. Žiadne z ustanovení tejto dohody nebráni v prijímaní alebo zachovávaní opatrení, ktorých cieľom je predchádzať vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam alebo daňovým únikom podľa daňových ustanovení zmlúv o zamedzení dvojitého zdanenia alebo iných daňových dojednaní alebo vnútroštátnych daňových právnych predpisov.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že zmluvné strany sa zhodujú na tom, že žiadne z ustanovení tejto dohody nebráni žiadnym daňovým opatreniam, ktoré sú zamerané na sociálnu starostlivosť, verejné zdravie či iné sociálno-spoločenské ciele alebo na makroekonomickú stabilitu, ani daňovým výhodám, ktoré sú spojené s miestom registrácie spoločnosti a nie so štátnou príslušnosťou osoby, ktorá spoločnosť vlastní. Daňové opatrenia zamerané na makroekonomickú stabilitu sú opatrenia prijaté v reakcii na pohyby a trendy v národnom hospodárstve, ktorých cieľom je riešenie alebo prevencia systémových nerovnováh, ktoré vážne ohrozujú stabilitu národného hospodárstva.

5. Žiadne z ustanovení tejto dohody nebráni Singapuru, aby prijal alebo zachovával daňové opatrenia, ktoré sú potrebné na ochranu nadradených záujmov verejnej politiky Singapuru, ktoré vyplývajú z jeho osobitných územných obmedzení.

ČLÁNOK 4.7

Osobitná výnimka

Žiadne z ustanovení tejto dohody sa neuplatňuje na činnosti vykonávané centrálnou bankou alebo menovým orgánom alebo akýmkoľvek iným verejnoprávnym subjektom pri uskutočňovaní menovej alebo devízovej politiky.

ČLÁNOK 4.8

Štátne investičné fondy

Každá zmluvná strana podporuje svoje štátne investičné fondy v tom, aby dodržiavali všeobecne uznávané zásady a postupy – zásady zo Santiaga.

ČLÁNOK 4.9

Zverejňovanie informácií

1. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že od zmluvnej strany vyžaduje, aby sprístupnila dôverné informácie, ktorých zverejnenie by bolo prekážkou presadzovania práva alebo by bolo inak v rozpore s verejným záujmom, alebo by poškodilo oprávnené obchodné záujmy konkrétnych verejných alebo súkromných podnikov.
2. Ak jedna zo zmluvných strán predloží výboru informácie, ktoré sa podľa jej zákonov a iných právnych predpisov považujú za dôverné, druhá zmluvná strana s týmito informáciami zaobchádza ako s dôvernými, pokiaľ predkladajúca zmluvná strana nesúhlasí s iným zaobchádzaním.

ČLÁNOK 4.10

Plnenie záväzkov

Každá zmluvná strana prijme všetky všeobecné alebo osobitné opatrenia potrebné na splnenie záväzkov, ktoré jej vyplývajú z tejto dohody. Zmluvné strany zabezpečia, aby sa dosiahli ciele stanovené v tejto dohode.

ČLÁNOK 4.11

Absencia priameho účinku

V záujme väčšej istoty treba uviesť, že žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že akýmkoľvek osobám udeľuje práva alebo ukladá povinnosti iné než práva a povinnosti, ktoré boli vytvorené medzi zmluvnými stranami podľa medzinárodného práva verejného.

ČLÁNOK 4.12

Vzťah k iným dohodám

1. Táto dohoda tvorí neoddeliteľnú súčasť celkových vzťahov medzi Úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Singapurom na druhej strane, ktoré sa riadia dohodou o partnerstve a spolupráci, a tvorí súčasť spoločného inštitucionálneho rámca. Je osobitnou dohodou, ktorou sa vykonávajú obchodné ustanovenia dohody o partnerstve a spolupráci.
2. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že zmluvné strany sa dohodli, že žiadne z ustanovení tejto dohody im neukladá povinnosť konať spôsobom, ktorý by bol v rozpore s ich záväzkami vyplývajúcimi z Dohody o založení WTO.

3. a) Dňom nadobudnutia platnosti tejto dohody sa končí platnosť dohôd medzi členskými štátmi Únie a Singapurom uvedených v prílohe 5 (Dohody uvedené v článku 4.12) vrátane práv a povinností vyplývajúcich z uvedených dohôd a nahrádzajú sa touto dohodou.
- b) V prípade predbežného vykonávania tejto dohody v súlade s článkom 4.15 (Nadobudnutie platnosti) ods. 4 sa vykonávanie ustanovení dohôd uvedených v prílohe 5 (Dohody uvedené v článku 4.12), ako aj práv a povinností z nich vyplývajúcich, pozastavuje odo dňa predbežného vykonávania. V prípade, že dôjde k ukončeniu predbežného vykonávania tejto dohody a táto dohoda nenadobudne platnosť, pozastavenie sa ukončí a dohody uvedené v prílohe 5 (Dohody uvedené v článku 4.12) nadobudnú platnosť.
- c) Bez ohľadu na odsek 3 písm. a) a b) možno uplatniť nárok na základe ustanovení niektorej z dohôd uvedených v prílohe 5 (Dohody uvedené v článku 4.12), pokiaľ ide o o zaobchádzanie poskytnuté v čase, keď bola taká dohoda platná, v súlade s pravidlami a postupmi stanovenými v uvedenej dohode, a ak neuplynuli viac ako tri roky odo dňa pozastavenia vykonávania dohody podľa odseku 3 písm. b) alebo odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody, ak nie je vykonávanie dohody pozastavené podľa odseku 3 písm. b).

- d) Bez ohľadu na odsek 3 písm. a) a písm. b), ak dôjde k ukončeniu predbežného vykonávania tejto dohody a táto dohoda nenadobudne platnosť, možno uplatniť nárok podľa tretej kapitoly (Urovnávanie sporov), oddielu A (Riešenie sporov medzi investormi a zmluvnými stranami), pokiaľ ide o zaobchádzanie poskytnuté počas obdobia predbežného vykonávania tejto dohody, ak odo dňa ukončenia predbežného vykonávania neuplynuli viac ako tri roky.

Na účely tohto odseku sa neuplatňuje vymedzenie pojmu „nadobudnutie platnosti tejto dohody“ uvedené v článku 4.15 (Nadobudnutie platnosti) ods. 4 písm. d).

ČLÁNOK 4.13

Územná pôsobnosť

Táto dohoda sa vzťahuje:

- a) pokiaľ ide o Úniu, na územia, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o Európskej únii a Zmluva o fungovaní Európskej únie, a to za podmienok, ktoré sú v týchto zmluvách stanovené, a
- b) pokiaľ ide o Singapur, na jeho územie.

Odkazy na pojem „územie“ v tejto dohode je potrebné chápať v tomto zmysle, ak sa výslovne nestanovuje inak.

ČLÁNOK 4.14

Prílohy a dojednania

Prílohy a dojednania k tejto dohode sú jej neoddeliteľnou súčasťou.

ČLÁNOK 4.15

Nadobudnutie platnosti

1. Túto dohodu schvália zmluvné strany v súlade so svojimi vlastnými postupmi.
2. Táto dohoda nadobudne platnosť prvým dňom druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, keď si zmluvné strany vymenili písomné oznámenia potvrdzujúce, že splnili svoje príslušné platné právne požiadavky a postupy pre nadobudnutie platnosti tejto dohody. Zmluvné strany môžu dohodou stanoviť iný dátum.
3. Oznámenia sa zasielajú generálnemu tajomníkovi Rady Únie a riaditeľovi divízie pre Severnú Ameriku a Európu ministerstva obchodu a priemyslu Singapuru alebo ich príslušným nástupcom.

4. a) Táto dohoda sa môže predbežne vykonávať, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú. V takom prípade sa dohoda vykonáva od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, keď si Únia a Singapur navzájom oznámili dokončenie svojich príslušných postupov. Zmluvné strany môžu vzájomnou dohodou stanoviť iný dátum.
- b) V prípade, že určité ustanovenia tejto dohody nie je možné predbežne vykonávať, zmluvná strana, ktorá nemôže pristúpiť k takémuto predbežnému vykonávaniu, oznámi druhej zmluvnej strane ustanovenia, ktoré nie je možné predbežne vykonávať.

Bez ohľadu na odsek 4 písm. a), pokiaľ druhá zmluvná strana dokončila potrebné postupy a nevznesie námietky voči predbežnému vykonávaniu v lehote desiatich dní odo dňa oznámenia, že určité ustanovenia nemožno predbežne vykonávať, ustanovenia tejto dohody, ktoré neboli oznámené, sa predbežne vykonávajú od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po oznámení.

- c) Únia alebo Singapur môže ukončiť predbežné vykonávanie písomným oznámením druhej zmluvnej strane. Takéto ukončenie nadobúda platnosť prvým dňom druhého mesiaca nasledujúceho po oznámení.
- d) Ak sa táto dohoda alebo určité jej ustanovenia predbežne vykonávajú, pojmom „nadobudnutie platnosti tejto dohody“ sa rozumie deň predbežného vykonávania. Výbor môže vykonávať svoje funkcie počas predbežného vykonávania tejto dohody. Platnosť akéhokoľvek rozhodnutia prijatého v rámci výkonu týchto funkcií sa skončí, len ak sa ukončí predbežné vykonávanie tejto dohody a táto dohoda nenadobudne platnosť.

ČLÁNOK 4.16

Obdobie platnosti

1. Táto dohoda sa uzatvára na dobu neurčitú.
2. Zmluvná strana EÚ alebo Singapur môže druhej zmluvnej strane písomne oznámiť svoj úmysel ukončiť platnosť tejto dohody.
3. Platnosť tejto dohody sa skončí šesť mesiacov po oznámení podľa odseku 2, a to bez toho, aby tým bol dotknutý článok 4.17 (Ukončenie).
4. V lehote 30 dní odo dňa doručenia oznámenia podľa odseku 2 môže ktorákoľvek zo zmluvných strán požiadať o konzultácie o tom, či by platnosť niektorého ustanovenia tejto dohody nemala skončiť k neskoršiemu dátumu, než aký je stanovený v odseku 3. Uvedené konzultácie sa začnú do 30 dní odo dňa doručenia takejto žiadosti zmluvnou stranou.

ČLÁNOK 4.17

Ukončenie

V prípade, že platnosť tejto dohody sa ukončí podľa článku 4.16 (Obdobie platnosti), zostáva táto dohoda v platnosti počas nasledujúcich 20 rokov od uvedeného dňa, pokiaľ ide o chránené investície uskutočnené pred dátumom ukončenia platnosti tejto dohody. Tento článok sa neuplatňuje v prípade, že dôjde k ukončeniu predbežného vykonávania tejto dohody a táto dohoda nenadobudne platnosť.

ČLÁNOK 4.18

Pristúpenie nových členských štátov Únie

1. Únia bez zbytočného odkladu oznámi Singapuru každú žiadosť o pristúpenie tretej krajiny k Únii.
2. V priebehu rokovaní medzi Úniou a kandidátskou krajinou usilujúcou sa o pristúpenie sa Únia bude snažiť:
 - a) poskytnúť Singapuru na jeho žiadosť v čo najväčšom možnom rozsahu všetky informácie týkajúce sa akejkoľvek záležitosti, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda, a
 - b) zohľadniť všetky obavy vyjadrené Singapurom.

3. Únia informuje Singapur o výsledkoch prístupových rokovaní s kandidátskou krajinou čo najskôr a Singapuru oznámi nadobudnutie platnosti každého prístúpenia k Únii.
4. Zmluvné strany v rámci výboru s dostatočným predstihom pred dátumom prístúpenia tretej krajiny k Únii preskúmajú možné účinky takéhoto prístúpenia na túto dohodu. Zmluvné strany môžu rozhodnutím vo výbore zaviesť akékoľvek potrebné úpravy alebo prechodné opatrenia.
5. Každý nový členský štát Únie pristúpi k tejto dohode uložením aktu o pristúpení k tejto dohode u Generálneho tajomníka Rady Únie a riaditeľa divízie pre Severnú Ameriku a Európu ministerstva obchodu a priemyslu Singapuru alebo ich príslušných nástupcov.

ČLÁNOK 4.19

Autentické znenie

Táto dohoda je vyhotovená v dvoch vyhotoveniach v anglickom, bulharskom, českom, dánskom, estónskom, fínskom, francúzskom, gréckom, holandskom, chorvátskom, litovskom, lotyšskom, maďarskom, maltskom, nemeckom, poľskom, portugalskom, rumunskom, slovenskom, slovinskom, španielskom, švédskom a talianskom jazyku, pričom každé znenie je rovnako autentické.

V ... dňa ...

Za Európsku úniu a jej členské štáty

Za Singapurskú republiku